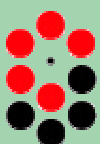

Beskrivelse af arbejdsskader 1995-2000
- en registerundersøgelse

Henning Bjerregård Bach
Mohammad Azhar Hussain

Arbejdsmarkedspolitik
Arbejdspapir 12:2003

Arbejdspapir
Socialforskningsinstituttet
The Danish National Institute of Social Research

Beskrivelse af arbejdsskader 1995-2000
- en registerundersøgelse

Henning Bjerregård Bach
Mohammad Azhar Hussain

Arbejdsmarkedspolitik
Arbejdspapir 12:2003

Beskrivelse af arbejdsskader 1995-2000

- en registerundersøgelse

Henning Bjerregård Bach
Mohammad Azhar Hussain

Arbejdsmarkedspolitik
Arbejdspapir 12:2003

Socialforskningsinstituttets arbejdspapirer indeholder foreløbige resultater af undersøgelser og forarbejder til artikler eller rapporter. Arbejdspapirer udgives i et begrænset oplag som grundlag for en faglig diskussion, der indgår som led i forskningsprocessen. Læseren bør derfor være opmærksom på, at resultater og fortolkninger i den færdige rapport eller artikel vil kunne afvige fra arbejdspapiret. Arbejdspapirer er ikke omfattet af de procedurer for kvalitetssikring og redigering, som gælder for instituttets forskningsrapporter.

Om undersøgelsen

Dette arbejdspapir er den første afrapportering fra projektet ”*Forebyggelse af afledte konsekvenser af arbejdsskader*”, som Socialforskningsinstituttet gennemfører i perioden 2002-2003. I arbejdspapiret præsenteres nøgletal om de indtrufne arbejdsskader i perioden 1995-2000, som blev anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen og vurderet dér. Fremstillingen indeholder beskrivelse af styrelsens afgørelser vedrørende de anmeldte arbejdsskader, sagsbehandlingstider og omfanget af skadelidtes modtagelse af offentlige ydelser året forinden arbejdsskadens indtræden. Formålet med den kommende rapportering er at undersøge, i hvilket omfang skadelidte efterfølgende modtager offentlige indkomsterstattende ydelser.

Undersøgelsen er gennemført i Forskningsgruppen for beskæftigelse og erhverv. Seniorforsker cand.oecon., ph.d. Henning Bjerregård Bach har skrevet kapitel 2, forsker cand.polit., ph.d. Mohammad Azhar Hussain har skrevet kapitel 3, men kapitel 1 er skrevet i fællesskab. Sekretærarbejdet er udført af forskningssekretær Dorrit Chris Nielsen.

Undersøgelsen er finansieret af Arbejdsskadestyrelsen.

Indhold

1. Indledning	7
1.1. Projektets baggrund og formål.....	7
1.2. Resume	8
1.3. Projektets metode og datagrundlag.....	9
2. Beskrivelser af arbejdsskader og deres behandling	13
2.1. Om arbejdsskadesikring	13
2.2. Arbejdsskader og deres behandling i styrelsen.....	13
2.3. Beskrivelse af arbejdsskader 1995 – 2000	17
2.4. Skadelidtes ventetider og sagsbehandlingens varighed	23
2.5. Afslutning.....	43
3. Beskrivelse af omfanget af skadelidtes modtagelse af offentlige ydelser før skadesdatoen.....	47
3.1. Oplysninger fra Danmarks Statistik og afgrænsning af en ydelses varighed.....	47
3.2. Varigheden af sygedagpenge	49
3.3. Varigheden af førtidspension.....	54
3.4. Varigheden af andre ydelser end sygedagpenge og førtidspension	56
3.5. Hyppighed og varighed af alle ydelser.....	60
Bilag.....	63
Bilag 2.1.	63
Bilag 2.2.	65
Bilag 2.3.	66
Bilag 2.4.	68
Bilag 3.1.	71
Litteratur.....	75

1. Indledning

1.1. Projektets baggrund og formål

Vores viden om de arbejds- og velfærdsmæssige konsekvenser af arbejdsskader, som resulterer i anmeldelser til Arbejdsskadestyrelsen, er sparsom i dag. Konsekvenserne af en anmeldt skade kan være af helt forbigående karakter i form af nogle fraværsdage, men kan også være mange sygedage, tab af erhvervsevne og job og ende i permanent tilbagetrækning.

Formålet med den undersøgelse, der beskrives i det følgende, er for det første at skabe et overblik over arbejdsskadernes følgevirkninger. For det andet er det at skaffe et vidensgrundlag for tilrettelæggelsen af en forebyggende indsats, der kan minimere følgevirkninger af anmeldte arbejdsskader. Følgevirkningerne omfatter de velfærdsmæssige konsekvenser i form af forskellige offentlige indkomsterstøttende ydelser som følge af efterfølgende sygedage, revalidering, førtidspension, men også mere indirekte konsekvenser som forøget ledighed (og aktivering) som følge af jobtab eller job- og brancheskift og de dermed følgende problemer med at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. Følgevirkningerne omfatter også konsekvenser for skadelidtes indkomstgrundlag og dets stabilitet.

Det forebyggende sigte med undersøgelsen går ud på om muligt at finde nogle kendetegn ved de anmeldte arbejdsskader, som er forbundet med lange fraværperioder. Hensigten med disse indikatorer er at gøre det muligt at iværksætte forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger tidligt i et forløb. De forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger er formentlig mangfoldige og skal selvfølgelig tilpasses den enkelte skadelidte og iværksættes af de respektive involverede instanser. Der tænkes på sundhedsfaglig eller anden indsats for at styrke skadelidtes arbejdsevne eller forhindre, at den aftager/forsvinder. Der kan bl.a. være tale om revalidering, andre indsatser så tidligt som muligt parallelt med sagsbehandlingen, fremskyndelse af tidspunktet for afgørelse af anmeldelser med visse diagnoser mv. Formålet med undersøgelsen er dermed også at understøtte en effektiv og fremadrettet sagsbehandling gennem anvisninger på, hvilke oplysninger Arbejdsskadestyrelsen bør indhente tidligt i forløbet samt eventuelt også hvilke samarbejdsrelationer til andre instanser, der er vigtige for det videre forløb.

Undersøgelsen består af to faser. I den første fase, som afrapporteres i dette arbejdsrapport, skal der gives en karakteristika af de personer, som indgiver anmeldelse om arbejdsskader samt herunder en beskrivelse af disse personers tildeling af offentlige indkomsterstattende ydelser. I den anden fase gives en beskrivelse af de kort- og langsigtede arbejdsmarkeds- og velfærdsmæssige konsekvenser af at have været udsat for en arbejdsskade, som beskrevet ovenfor. I denne anden fase undersøges det også, om der er nogle kendetegn ved de anmeldte arbejdsskader eller de pågældende personer, som er forbundet med lange fraværperioder, og om sådanne kendetegn er af en karakter, så en forebyggelsesindsats kan tage udgangspunkt heri.

1.2. Resume

I undersøgelsen defineres en arbejdsskade som alle skadeslementer hos en person, som har samme skadesdato i styrelsens register. Nedenstående oplysninger baserer sig på registrerede oplysninger i styrelsens register i oktober 2002.

1. I anden halvdel af 1990'erne er der en svag stigende tendens til, at relativt flere arbejdsskader under ét bliver afvist. Således blev 43,8 pct. af de indtrufne arbejdsskader i 1995 afvist. I 2000 blev 47,3 pct. afvist.
2. Der synes også at være en svag stigende tendens til, at relativt flere arbejdsskader, som vurderes i arbejdsskadestyrelsen, får økonomisk erstatning. Af de indtrufne arbejdsskader i 1995 fik 20,4 pct. erstatning. Blandt skader indtruffet i 1999 havde 22,8 pct. fået erstatning (ved opgørelsen i oktober 2002).
3. Der har været stigende sagsbehandlingstider i styrelsen for arbejdsskader indtruffet i perioden fra 1995 til 1999, for så vidt angår skadelidte, som har fået deres skade afvist, og skadelidte, hvis skade nok er blevet anerkendt, men ikke har opnået økonomisk erstatning. For afviste skadelidte er medianværdien af sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afvisning således steget fra 69 dage for skadelidte fra 1995 til 92 dage for skadelidte i 1999. For anerkendte arbejdsskader uden økonomisk erstatning er medianværdien af sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til sidst registrerede afgørelse steget fra 88 dage for skader indtruffet i 1995 til 304 dage for skader fra 1999.

4. Det kan ikke fastslås med sikkerhed, hvorvidt sagsbehandlingstiderne også har været stigende for skader, som ender med erstatning. Noget tyder på det, men de meget langvarige sager fra indtrufne arbejdsskader i 1998 og 1999 er nok ikke i fuldt omfang fuldstændig færdigbehandlet.
5. 61 pct. af de skadelidte i 2000 (og 68 pct. af de skadelidte i 1995) havde ikke modtaget sygedagpenge det seneste år forinden arbejdsskaden. Den gennemsnitlige varighed af sygedagpenge i 1 år forinden var 14,4 dage i 1995 og 17,5 dage i 2000, mens den for alle beskæftigede under ét var 6,3 dage i 1995 og 8,8 dage i 2000.
6. Omkring 2 pct. af de skadelidte havde i det seneste år forinden skaden modtaget førtidspension formentlig hidrørende fra invaliderende erhvervssygdomme, som først fastslås efter socialforvaltningens tilkendelse af pension. Blandt de beskæftigede var det i et givet år mellem 1995 og 2000 højest 1½ pct., der modtog førtidspension.
7. Ca. 75 pct. af de skadelidte modtog ikke andre ydelser i form af a-dagpenge, ydelse som forsikret ledig, kontanthjælp og orlovsydelse i det seneste år forinden arbejdsskaden. Denne andel var ca. 82 pct. for beskæftigede personer. Skadelidte fra 1995 havde året forinden et fravær på gennemsnitligt 30,8 dage af disse årsager, mens skadelidte fra 2000 havde et fravær forinden på gennemsnitligt 24,4 dage. Beskæftigede i 1995 og 2000 modtog andre ydelser i 29 henholdsvis 19 dage i løbet af et år.
8. Der ser således ud til at være en tendens i retning af, at personer med en arbejdsskade også har længere perioder med modtagelse af offentlige ydelser i året forinden skaden sammenlignet med beskæftigede personer generelt.

1.3. Projektets metode og datagrundlag

Fase 1:

Arbejdsskadestyrelsens administrative sagsbehandlingsregister er i fase 1 udgangspunktet for beskrivelsen af de personer, som indgiver en skadesanmeldelse til Arbejdsskadestyrelsen. Registeret indeholder en række oplysninger om arbejdsskaden, detaljerede diagnoser og kategorisering heraf, oplysninger om fremdriften i sagsbehandlingen og afgørelser undervejs vedrørende

méngrad og erhvervsevnetab og de økonomiske kompensationer heraf med udgangspunkt i skadelidtes årsløn. I registeret er der knyttet en datering til hver begivenhed lige fra skadesdato, dato for anmeldelse til datering af de forskellige administrative afgørelser.

Herudover gives der i undersøgelsens første fase en beskrivelse af de skadesanmeldtes velfærdsmæssige fortid. Denne beskrivelse foregår ved brug af oplysninger fra en række administrative registre i Danmarks Statistik. De velfærdsmæssige aspekter beskrives ved at gå et mindre antal år tilbage i registrene og foretage optællinger af antal dage i hver måned, hvor der udbetales sygedagpenge, arbejdsløshedsunderstøttelse, kontanthjælp/revalidering, orlovsydelse og førtidspension.

Fase 2:

I undersøgelsens anden fase kortlægges skadelidtes efterfølgende fravær ved hjælp af de samme registre i Danmarks Statistik, som blev nævnt ovenfor under fase 1, hvor der for hver måned er registreret, hvor mange dage vedkommende får udbetalt sygedagpenge, førtidspension, arbejdsløshedsdagpenge/kontanthjælp, ydelser under aktivering, revalidering, overgangsydelse, orlovsydelse og førtidspension. Beskæftigelse kan ikke optælles på samme måde, men er residualt bestemt i forhold til de nævnte ydelser. Det vides dog, om skadelidte er i beskæftigelse ultimo november hvert år.

Med disse oplysninger skal der laves beskrivelser og analyser af varigheder og hyppigheder af forløb og kombinationer af forløb med sygedagpenge, revalidering, ledighedsperioder på dagpenge, ledighedsperioder på kontanthjælp, orlov og førtidspensionering(/overgangsydelse) efter arbejdsskaden. På baggrund af disse beskrivelser kan der for hver enkelt skadesanmeldte laves forskellige aggregerede mål for velfærdsmæssige konsekvenser af arbejdsskader i de efterfølgende år. Disse mål kan eksempelvis være omfanget af dage, hvor skadesanmeldte er henholdsvis syg, ledig herunder aktiveret, under revalidering eller permanent tilbagetrukket.

Arbejdspapiret er disponeret på følgende måde: I kapitel 2 beskrives først, hvordan fremdriften i sagsbehandlingen af arbejdsskaderne resulterer i oplysninger, som lagres i styrelsens register. Dernæst gives en overordnet beskrivelse af de oplysninger fra dette register, som navnlig danner grundlag for beskrivelserne i dette arbejdspapir. Herefter beskrives indtrufne arbejdsskader i

perioden 1995-2000 i hovedtræk i form af deres klassificering, og hvilke afgørelser styrelsen træffer undervejs, herunder om mén og erhvervsevnetab, som er de to forhold, der udløser økonomisk kompensation. Kapitlet afsluttes med en større beskrivelse af skadelidtes ventetider og styrelsens sagsbehandlingstider.

2. Beskrivelser af arbejdsskader og deres behandling

2.1. Om arbejdsskadesikring

Ifølge 'Lov om sikring mod følger af arbejdsskade' er arbejdsgivere forpligtigede til at tegne forsikring for deres ansatte mod ulykker, herunder kortvarige skadelige påvirkninger i et godkendt forsikringsselskab. Staten og visse kommuner er dog selvforsikrende på dette område. Samtlige arbejdsgivere er endvidere pligtige til at betale bidrag til institutionen Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring mod, at denne til gengæld overtager arbejdsgivernes risiko for deres ansattes pådragelse af erhvervssygdomme og pludselige løfteskader.

I modsætning til et almindeligt forsikringsforhold varetager Arbejdsskadestyrelsen bedømmelsen eller taksationen af anmeldte arbejdsskader, mens forsikringsselskaberne og Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring udbetaler erstatningsbeløb i overensstemmelse med styrelsens afgørelse. Arrangementet med én forvaltningsmyndighed, som varetager sagsbehandlingen og afgørelserne i henhold til ét fælles regelsæt bestående af loven og tilhørende forskrifter, sikrer en ensartet behandling af arbejdstageres skader uanset, hvilket forsikringsselskab arbejdsgiveren har forsikret sine arbejdsulykker i.

2.2. Arbejdsskader og deres behandling i styrelsen

Når en arbejdsskade anmeldes til Arbejdsskadestyrelsen, registreres anmeldelsesdatoen og skadesdatoen, og arbejdsskaden registreres som en sag i styrelsens edb-baserede sagsbehandlingssystem. Er skaden – ud fra et lægeligt synspunkt - mere kompliceret, kan arbejdsskaden opdeles i flere delsager med tilhørende diagnose, som udsættes for selvstændig sagsbehandling og lægelig vurdering af følgevirkninger. Hver delsag kan således blive afvist eller anerkendt og i givet fald få tilkendt en kompensation for tab af erhvervsevne, hvis størrelse står i forhold til det tab, skaden forvoldte, og som udmåles efter skadelidtes årsløn før arbejdsskaden. Har skaden medført mén, fastsættes der en méngrad, og skadelidte får udbetalt en godtgørelse, som står i forhold til skadens medicinske art og omfang og skadens forvoldte ulemper i skadelidtes personlige livsførelse.

De arbejdsskader, som er genstand for vores analyse, er opdelt i tre kategorier efter deres karakter:

1. Arbejdsulykker: Pludseligt opståede skader eller påvirkninger af indtil 5 dages varighed.
2. Erhvervssygdomme: Sygdomme, som efter medicinsk og teknisk erfaring er forårsaget af særlige påvirkninger på arbejdspladser. Der foreligger en udtømmende liste over sådanne anerkendte sygdomme.
3. Pludselige løfteskader: Varige muskel-, nerve- og leddskader opstået spontant ved løftearbejde i akavede stillinger blandt personer, som udfører belastende løftearbejde, og skaden i overvejende grad er forårsaget af løftearbejde.

Styrelsen behandler andre typer sager, som ikke indgår i instituttets undersøgelse. Første gang, skadelidte modtager information om sagens behandling – efter en kvitteringsskrivelse for sagens anmeldelse, er, når styrelsen meddeler, om arbejdsskaden kan anerkendes, eller sagen/sagerne afvises. Hvis arbejdsskaden/sagerne afvises som arbejdsskade, er sagsbehandlingen slut, medmindre skadelidte - inden for 4 uger - anker afvisningen til Den sociale Ankestyrelse.

Anerkendes arbejdsskaden, fortsætter styrelsen med at foretage konkrete vurderinger af, i hvor høj grad skaden har forvoldt varigt mén og permanent tab af erhvervsevne. Denne vurdering sker ved at indhente oplysninger fra skadelidtes egen læge, vurdering fra speciallæge og om nødvendigt oplysninger fra arbejdsgiveren om arbejdsforholdene. Styrelsens afgørelser fremlægges i form af konkret talmæssig angivelse af tab af erhvervsevne i procent fra 0 pct. til 100 pct. Tab på mindst 15 pct. giver anledning til erstatning. Ligeledes angives varigt mén som procent mellem 0 og 100 pct., hvor mén på mindst 5 pct. foranlediger udbetaling af en godtgørelse i form af ét engangsbeløb.¹ Afgørelserne for mén og tab af erhvervsevne fremkommer samtidigt eller hver for sig, og i sidste fald fremkommer afgørelsen for varigt mén typisk først. Ved hver afgørelse informeres skadelidte straks pr. brev. Selv om skaden altså er anerkendt som en arbejdsskade, kan skadens begrænsede omfang og/eller dens evt. midlertidige følgevirkninger bevirke, at skadelidte ikke får nogen erstatning. Dette omtales som en ”nulafgørelse”. Både ”nulafgørelse” og konkrete afgørelser med positive pengebeløb kan skadelidte anke til Den Sociale Ankestyrelse. Skadelid-

¹ Består en arbejdsskade af flere delsager, fremkommer der afgørelser om erhvervsevnetab og/eller méngrad for hver delsag for sig.

tes arbejdsgivers forsikringsselskab (for arbejdsulykker), Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring og i begrænset omfang arbejdsgiveren selv kan også anke afgørelser som parter i en arbejdsskade. En anke kan give anledning til, at styrelsen selv eller Den sociale Ankestyrelse ændrer afgørelsen.

En arbejdsskade kan også have en sådan karakter eller udvikling, at de permanente konsekvenser heraf først kan vurderes endeligt på et senere tidspunkt. I denne situation træffes en foreløbig afgørelse om erhvervsevnetab og méngrad, og samtidig fastsætter styrelsen et revisionstidspunkt, hvor skadens følgevirkninger vurderes igen. Herefter træffes der på ny afgørelser om méngrad og erhvervsevnetab, som også kan ankes.

Skadelidte har også mulighed for at få genoptaget deres sag, hvis der sker væsentlige ændringer i følgevirkningerne af arbejdsskaden efter styrelsens færdigbehandling af sagen.

Om datamaterialet og anvendte begreber

Socialforskningsinstituttet har fået stillet centrale oplysninger fra Arbejdsskadestyrelsens administrative register til rådighed for sin undersøgelse af, hvilke arbejdsmarkeds- og velfærdsmæssige konsekvenser, som afledes af arbejdsskader, der anmeldes til styrelsen. Instituttet har haft adgang til samtlige anmeldte arbejdsskader, som er sket i perioden 1995-2000. Registeret indeholder en række oplysninger om arbejdsskaderne, fremdriften i sagsbehandlingen, afgørelserne i form af fastsættelse af méngrad og tab af erhvervsevne og de afledede økonomiske kompensationer. De væsentligste oplysninger kan grupperes således:

Lægefaglige oplysninger:

- ?? Sagsklasse (ulykke, erhvervssygdom, løfteskade)
- ?? Diagnose
- ?? Skadens placering på kroppen

Oplysninger om sagsbehandlings fremdrift:

- ?? Skadesdato
- ?? Anmeldelsesdato
- ?? Seneste kendelse og datoen herfor

- ?? Dato for skadens afvisning/anerkendelse
- ?? Dato(er) for afgørelse(r) af méngrad og erhvervsevnetab
- ?? Dato(er) for afgørelse(r) af méngrad og erhvervsevnetab som følge af anke, revision og genoptagelse

Oplysninger om afgørelser og økonomiske konsekvenser:

- ?? Méngrad
- ?? Erhvervsevnetab
- ?? Årsløn
- ?? Udbetalte beløb, løbende ydelser og engangsbetalt
- ?? Dato for starten af løbende ydelser

Desuden foreligger der nogle personlige baggrundsoplysninger som køn og alder og nogle oplysninger om skadelidtes erhvervsmæssige forhold bl.a. arbejdsstedets forsikringsmæssige kategorisering og arbejdsstedets branche fra 1999. Nogle af de mest centrale registeroplysninger omtales nedenfor, mens andre kommenteres i forbindelse med præsentationen af resultaterne.

Sagsbehandlingens fremdrift afspejler sig bl.a. i oplysningerne om sagens *kendelse*, som skifter undervejs, som sagsbehandlingen skrider frem. I forløbet, som det bliver rekonstrueret i undersøgelsen, betragter vi kendelse som en variabel, der begynder med at have værdien 'Andre (herunder sager under behandling)', når sagsbehandlingen påbegyndes. Herefter tages der stilling til, om skaden kan anerkendes som en arbejdsskade i lovens forstand. Kan den ikke anerkendes, antager kendelsen værdien 'Afvist'. I sjældne tilfælde går sagsbehandlingen i stå, og kendelsen antager værdien 'Henlagt uden anerkendelse', fx hvis skadelidte ikke svarer på forespørgsler. Anerkendes sagen som en arbejdsskade, får kendelse tillagt værdien 'Anerkendt (henlagt eller under behandling)', og sagsbehandlingen fortsætter med henblik på at få fastsat erhvervsevnetabet og en méngrad. Selv om sagen er anerkendt som arbejdsskade, kan afgørelsen godt resultere i, at den skadelidte ikke tilkendes økonomisk kompensation, hvis erhvervsevnetabet skønnes at være under 15 pct. og méngraden under 5 pct. I så fald antager kendelse værdien 'Nulafgørelse'. Tilkendes økonomisk kompensation, tillægges kendelsen værdien 'Erstatning'. Det videre forløb i sagsbehandlingen afspejler sig i dateringerne for afgørelserne om erhvervsevnetab og méngrad,

dateringer for anke af sådanne afgørelser og dateringer af afgørelser som følge af revisioner og genoptagelser.

I reorganiseringen af Arbejdsskadestyrelsens administrative register er der truffet en række beslutninger og fastlagt nye begreber, hvoraf nogle omtales hér, mens forskellige mål for sagsbehandlingens varighed og ventetider omtales i afsnit 2.4.

En *arbejdsskade* omfatter de delsager i registeret, som dels har samme skadesdato, dels henføres til samme person. Langt hovedparten af arbejdsskaderne består blot af en sag. Hver delsag kan indeholde samtlige de oplysninger, som er skitseret ovenfor. En person kan også optræde med flere arbejdsskader i perioden 1995-2000, hvis vedkommende er repræsenteret med flere skadesdatoer.²

I tilfælde af at en arbejdsskade består af flere delsager, lader vi den samlede arbejdsskade være repræsenteret ved den *kendelse*, som er den mest fremskredne kendelse blandt delsagernes respektive kendelser. Den allermest fremskredne kendelse er 'Erstatning', mens den mindst fremskredne er 'Andre (herunder sager under behandling)'.

2.3. Beskrivelse af arbejdsskader 1995 – 2000

I dette afsnit vil vi beskrive indtrufne arbejdsskader i perioden 1995-2000, som også er anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen. I styrelsens register er der registreret 214.593 arbejdsskader, således som de er defineret i afsnit 2.1. 61 af disse er imidlertid registreret som anmeldt før 1995, hvorfor 214.532 indgår i beskrivelsen nedenfor. Nogle personer har i perioden anmeldt flere arbejdsskader. Der er således anmeldt arbejdsskader for 191.762 forskellige personer i perioden. Gennemsnitligt er der anmeldt 1,12 arbejdsskader pr. person. 89,7 pct. af de 191.762 personer har anmeldt én skade; 9,0 pct. har anmeldt to skader, mens de resterende har anmeldt tre eller flere skader.

Det skal understreges, at samtlige beskrivelser af arbejdsskader i dette arbejdsrapport ikke er sammenlignelige med Arbejdsskadestyrelsens egne beskrivelser fx i årsopgørelserne, hvor delsager

² Nærværende definition af en arbejdsskade afviger antagelig fra Arbejdsskadestyrelsens afgrænsning af en arbejdsskadesag, som formentlig er lig med en delsag. I betragtning af det relativt ringe omfang af flere delsager pr. skadesdato, er der i praksis ikke megen forskel på opgørelser i henhold til de to definitioner.

er enhederne, som der laves opgørelser på. I mange sammenhænge vil der ikke være nævneværdig forskel. I andre sammenhænge vil også begreberne være forskellige. Det drejer sig fx om vente- og sagsbehandlingstider, jf. afsnit 2.4.

Styrelsen kan som tidligere nævnt opdele større arbejdsskader i flere delsager med hver sin tilhørende diagnose. 95,8 pct. af samtlige anmeldte arbejdsskader indtruffet i perioden 1995-2000 bestod af blot én sag, 3,9 pct. bestod af to delsager, mens 0,3 pct. af arbejdsskaderne bestod af mindst tre delsager. Man får derfor et rimeligt dækkende indtryk af arbejdsskadernes fordeling på ulykke, erhvervssygdom og pludselig løfteskade ved at se på arbejdsskader, som blot består af én sag, jf. tabel 2.1.

Der er en ret stabil sammensætning af anmeldte arbejdsulykker i perioden. Der er dog et fald i ulykkernes relative andel, som til en vis grad opvejes af pludselige løfteskaders stigende andel fra tidspunktet for dets anerkendelse som arbejdsskade fra 1996. Udviklingen viser også, at erhvervssygdommes andel er svagt stigende i perioden.³

Tabel 2.1.

Fordelingen af arbejdsskader på ulykker, erhvervssygdomme og pludselige løfteskader blandt anmeldte arbejdsskader sket i perioden 1995-2000. Procent.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ulykke	65,3	62,6	60,6	59,3	59,9	58,6
Erhvervssygdom	34,6	35,9	37,6	37,9	36,2	37,6
Pludselig løfteskade	0	1,5	1,8	2,8	3,9	3,8
I alt	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Beregningsgrundlag	38.295	36.782	35.174	31.845	31.675	31.723

Anm.: Tabellens beregningsgrundlag er de 95,8 pct. af arbejdsskaderne i perioden, som bestod af én delsag.

³ Udviklingen i antal delsager pr. arbejdsskade og delsagernes fordeling på de tre hovedtyper af skader fremgår af bilag 2.1.

Tabel 2.2.

Seneste foreliggende kendelse¹⁾ blandt anmeldte arbejdsskader sket i perioden 1995-2000.
Procent.

Kendelse:	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Erstatning	20,4	20,1	20,7	22,7	22,8	17,9
Nulafgørelse	30,3	29,5	26,3	16,7	16,3	14,1
Anerkendt (henlagt eller under behandling)	2,0	1,2	2,0	9,6	10,4	15,8
Henlagt uden anerkendelse	3,2	3,2	2,9	3,1	3,1	2,7
Afvist	43,8	45,7	47,6	47,4	46,7	47,3
Andre (herunder under behandling)	0,4	0,4	0,4	0,5	0,8	2,3
Beregningsgrundlag	39.490	38.496	37.081	33.430	33.066	32.969

1) Det er den mest fremskredne kendelse, som angives for arbejdsskaden, hvis skaden består af mindst to delsager.

Lad os ved brug af arbejdsskadens seneste kendelse beskrive, hvor langt fremskredne arbejdsskaderne er i sagsbehandlingen, jf. tabel 2.2. Hen imod slutningen af perioden vil der naturligvis være et stigende antal arbejdsskader, som fortsat er under behandling i oktober 2002, hvor instituttet fik en kopi af de væsentligste oplysninger i styrelsens administrative register. Efter oktober 2002 har vi ikke kunnet følge den administrative udvikling i sagsbehandlingen. Verserende aktive sager kan optræde med to kendelser: 'Andre (herunder under behandling)' og 'Anerkendt (henlagt eller under behandling)'. Styrelsen har ikke taget stilling til, om arbejdsskader med den førstnævnte kendelse skal afvises eller anerkendes. Blandt de indtrufne arbejdsskader i år 2000 er der 2,3 pct., for hvem en sådan afgørelse ikke er truffet i oktober 2002. Der er imidlertid markant flere arbejdsskader, som er anerkendte, men savner afgørelse af erhvervsevnetabet og méngrad i oktober 2002, nemlig ca. hver tiende arbejdsskade indtruffet i 1998-99 og knap 16 pct. af skaderne indtruffet i 2000.

2 pct. af indtrufne arbejdsskader i 1997 er nok anerkendte, men endnu er der ikke (i okt. 2002) truffet afgørelse om erstatning eller ej. For indtrufne arbejdsskader i 1998 er andelen 9,6 pct. Denne forskel optræder samtidig med, at markant færre - 16,7 pct. - blandt indtrufne arbejdsska-

der i 1998 har fået tildelt kendelsen 'nulafgørelse', i sammenligning med det tilsvarende tal på 26,3 pct. for indtrufne arbejdsskader i 1997, jf. tabel 2.2. Styrelsen indførte i 1998 en administrativ omlægning i sagsbehandlingen, som forklarer denne ekstraordinære stigning i andelen af anerkendte arbejdsskader samtidig med faldet i skader, som får kendelsen 'nulafgørelser'.

Uanset at der naturligvis optræder flere anerkendte verserende arbejdsskader i styrelsen hen imod slutningen af perioden, har der også været en svag stigning i skader, som bliver afvist. Denne stigning skete fra 1995 til 1997.

Erstatning er udtryk for, at skadelidte modtager kompensation for enten mén eller erhvervsevnetab eller begge dele. Ca. hver femte skadelidte modtager større eller mindre beløb i kompensation, jf. tabel 2.2.

Tabel 2.3.

Hyppigheden af den senest foreliggende afgørelse om mén og niveauet herfor for samtlige anmeldte arbejdsskader sket i perioden 1995-2000. Procent.

Méngrad i procent	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen afgørelse med méngrad	88,2	81,1	79,7	77,9	77,7	82,5
5	4,5	8,0	8,7	9,6	9,6	7,9
6-10	3,9	6,2	6,5	7,3	7,7	5,9
11-20	2,7	3,8	4,0	4,2	4,1	3,1
21-49	0,6	0,7	0,8	0,7	0,6	0,4
50-120 ¹⁾	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1
Beregningsgrundlag	39.490	38.496	37.081	33.430	33.066	32.969
Gennemsnitlig ²⁾ méngrad	10,4	9,8	10,2	10,0	9,9	10,0
Méngradens median ²⁾	8	8	8	8	8	8
Antal arbejdsskader med positiv méngrad	4.669	7.270	7.515	7.394	7.389	5.773

1) Nogle ganske få har sammenlagt méngrader over 100 pct.

2) Gennemsnittet og medianen for méngraden er udregnet for arbejdsskader med positive méngrader.

Tabel 2.3 og 2.4 angiver, hvor hyppigt den – i oktober 2002 – senest foreliggende tilkendte procent for méngrad henholdsvis procent for erhvervsevnetab antager angivne niveauer. Problemet med manglende afgørelser hen i slutningen af perioden er selvfølgelig også til stede ved disse opgørelser. For den enkelte arbejdsskade kommer afgørelsen om méngrad typisk tidligere end afgørelsen om erhvervsevnetab, hvorfor problemet med manglende afgørelser for arbejdsskader indtruffet i slutningen af perioden er mindst ved tabel 2.3.

Ifølge styrelsen havde den imidlertid en mangelfuld registrering af méngraden frem til 1996, hvilket er forklaringen på, at hele 88,2 pct. af arbejdsskaderne indtruffet i 1995 ikke havde tilknyttet en méngrad i registeret, jf. tabel 2.3. Hvis man ser bort fra 1995, opnår godt 20 pct. af arbejdsskaderne en méngradserstatning. Méngrader over 20 pct. er ret sjældne blandt samtlige anmeldte arbejdsskader. Tabellen viser også, at blandt afgørelser, hvor méngrad er mindst 5 pct. og udløser godtgørelse, er fordelingen af méngrader ret stabil gennem perioden, hvilket også afspejler sig ved, at gennemsnittet ligger på ca. 10 pct., medianen på 8 pct. og 75 pct.s fraktilen ligger på 10 pct. (i 1995 er 75 pct.s fraktilen dog 12 pct.).

Af tabel 2.4 fremgår, at knap 5 pct. af de indtrufne arbejdsskader i 1996-1999 opnår kompensation for tab af erhvervsevne ved at have et tab af erhvervsevne på mindst 15 pct.⁴ Det fremgår videre, at erhvervsevnetab over 65 pct. kun forekommer i meget beskedent omfang blandt samtlige indtrufne arbejdsskader i perioden. Blandt arbejdsskader, hvor erhvervsevnetabet er mindst 15 pct. og derfor udløser erstatning, har 90 pct. erhvervsevnetab på højst 65 pct. Medianen blandt kompenserede arbejdsskader ligger på 25 pct. eller 30 pct., og gennemsnittet er ca. 38 pct. igennem perioden, jf. tabel 2.4.

Omfanget af arbejdsskader med méngrader og især tab af erhvervsevne, som udløser kompensation, fremtræder lavere end det indtryk, tilgængelige årsstatistikker fra Arbejdsskadestyrelsen tilsyneladende giver af det samme fænomen, jf. ASK, 2001, side 28-33; ASK, 2003, side 23-26. Disse årsstatistikker rapporterer bl.a. optællinger af antallet af afgørelser, som medfører kompensation. Og antallet af disse afgørelser er markant højere end de fremlagte optællinger i tabel 2.3 og 2.4. Forklaringen på afvigelserne er flere. For det første optæller styrelsen samtlige afgørelser vedrørende en arbejdsskade inkl. foreløbige afgørelser og afgørelser som følge af anke, revision

⁴ Relativt mange anerkendte arbejdsskader fra 2000 mangler afgørelse om erhvervsevnetab, hvorfor tallet herfor ikke er retvisende.

og genoptagelse, hvorimod nærværende fremstilling kun medregner den senest foreliggende i registeret, uanset om det evt. er fremkommet som følge af anke, revision eller genoptagelse. For det andet optæller styrelsen afgørelser på flere delsager, som en arbejdsskade måtte bestå af, hvis arbejdsskaden er tildelt flere diagnoser, hvilket omkring 5 pct. af arbejdsskader er. Nærværende fremstilling adderer méngrader for de senest foreliggende afgørelser fra hver delsag, som en arbejdsskade måtte være spaltet op på, og således gøres det også for erhvervsevnetabsprocenter. Forskellen beror altså på, at årsstatistikkerne er sagsorienterede, mens fremstillingen hér er indvidorienteret. I bilag 2.2 fremgår de absolutte antal arbejdsskader, som har fået tilkendt godtgørelse for mén og erstatning for tab af erhvervsevne, særskilt efter niveauet af mén og tab af erhvervsevne, som det fremgår af senest foreliggende afgørelse.

Tabel 2.4.

Hyppigheden af den senest foreliggende afgørelse om erhvervsevnetab og niveauet herfor blandt samtlige anmeldte arbejdsskader sket i perioden 1995-2000. Procent.

Erhvervsevnetab i procent	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen afgørelse med erhvervsevnetab	88,2	83,5	82,8	82,2	82,8	87,6
0	7,1	12,0	12,7	13,4	13,8	11,0
15	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4	0,2
16-25	1,5	1,6	1,6	1,9	1,4	0,5
25-35	0,5	0,5	0,6	0,5	0,4	0,2
35-50	0,8	0,8	0,7	0,5	0,4	0,2
51-65	0,8	0,9	1,0	0,8	0,6	0,2
Over 65	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1
Beregningsgrundlag	39.490	38.496	37.081	33.430	33.066	32.969
Gennemsnitlig ¹⁾ erhvervsevnetab	36,8	37,6	39,1	37,6	37,4	39,5
Erhvervsevnetabets median ¹⁾	25	25	30	25	25	30
Antal arbejdsskader med positiv erhvervsevnetab	1.877	1.743	1.684	1.481	1.132	473

1) Gennemsnittet og medianen for erhvervsevnetabet er udregnet for arbejdsskader med positive erhvervsevnetabsprocenter på mindst 15.

Tabel 2.5.

Hyppigheden hvormed erhvervsevnetab og mén og kombinationer heraf udløser økonomisk kompensation blandt anmeldte arbejdsskader sket i perioden 1995-2000, som har fået økonomisk kompensation. Procent.

Kompensation for:	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Både mén og erhvervsevnetab	30,7	23,0	21,9	19,2	14,8	7,7
Udelukkende mén	62,5	76,2	77,7	80,1	84,8	91,9
Udelukkende erhvervsevnetab	6,8	0,8	0,5	0,7	0,5	0,5
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1
Beregningsgrundlag	5.008	7.325	7.548	7.443	7.422	5.801

Anm.: Grundlaget er de senest foreliggende afgørelser om mén og tab af erhvervsevne.

Undersøger man, hvornår der tilkendes kompensation for tab af erhvervsevne og mén, viser det sig, at kompensation for tab af erhvervsevne næsten udelukkende tilkendes, når skadelidte samtidig modtager en godtgørelse for mén⁵, jf. tabel 2.5. Derimod tilkendes godtgørelse for mén hyppigst uden samtidig tilkendelse af erstatning for tab af erhvervsevne. Denne fordeling skulle man netop også forvente, fordi mange mindre skader ikke medfører tab af erhvervsevne eller kun ganske beskedne tab, hvorfor arbejdsskaden kun resulterer i mén. Tilkendelse af mén medfører udbetaling af en godtgørelse, som er udtryk for en kompensation for skadens forvoldte ulempe i skadelidtes personlige livsførelse.

2.4. Skadelidtes ventetider og sagsbehandlingens varighed

Man må formode, at usikkerheden om verserende sagers afgørelse og afslutningstidspunkt kan øve indflydelse på, hvor hurtig skadelidte vender tilbage til arbejde, hvis vedkommende er på sygedagpenge i længere tid. Kommunen var lovgivningsmæssigt frem til april 1997 forpligtiget til at følge op på sygefravær hver 13. uge og herefter hver 8. uge. Kommunen har derfor typisk initiativet og forpligtigelsen til at afklare skadelidtes restarbejdsevne, hvilket om nødvendigt sker ved arbejdsprøvninger og revalideringsforanstaltninger ved længerevarende sygeperioder. I denne afklaringsproces indhenter kommunen ofte speciallægeerklæringer. I tilfælde af fortsat syge-

⁵ At der blandt indtrufne skader i 1995 er hele 6,8 pct., som kun står registreret for have fået erstatning for tab af erhvervsevne, indikerer igen, at der er mangelfuld registrering af méngrader frem til 1996.

fravær vælger Arbejdsskadestyrelsen typisk at afvente kommunens afklaringsproces, før der tages endelig stilling til erhvervsevnetabet. Når styrelsens tiltænkte endelige afgørelse om erhvervsevnetabet så foreligger, har kommunen typisk truffet sine beslutninger om eller allerede iværksat sine foranstaltninger, herunder taget stilling til førtidspension, fleksjob mv., som vedrører den fremtidige forsørgelse, hvis skadelidte ikke allerede er raskmeldt og/eller kommet i arbejde. Styrelsen er imidlertid selv forpligtiget til at træffe saglige afgørelser, hvorfor styrelsen fx kan finde det relevant at indhente supplerende lægeerklæringer mv., fx også begrundet i hensynet til fastsættelse af mén.

I relation til projektets overordnede formål om at belyse og begribe de velfærds- og arbejdsmarkeds-mæssige konsekvenser af arbejdsskader er det af interesse at undersøge, om afgørelser i sagsbehandlingsforløb påvirker skadelidtes tilbøjelighed til (fortsat) at modtage sygedagpenge og andre offentlig indkomsterstøttende ydelser. Man må antage, at sådanne påvirkninger ikke er til stede i samme omfang i alle skadesforløb. I bagatelsager formodes afgørelser således ikke eller kun i meget begrænset omfang at påvirke tidspunktet for ophør af sygedagpenge. Ved arbejdsskader med meget omfattende tab af erhvervsevne og/eller betydelig permanent mén formodes afgørelser ligeledes ikke eller kun i begrænset omfang at påvirke modtagelsen af offentlige indkomsterstøttende ydelser, men tidspunkter for afgørelser efterfølges af eller er en følge af et skift fra sygedagpenge eller anden offentlig ydelse til førtidspension.

For en mellemgruppe af sager, som ikke er bagatelsager, men som heller ikke har medført meget omfattende tab af erhvervsevne og/eller betydelig permanent mén, formodes tidspunkter for afgørelser i sagsbehandlingen at påvirke tidspunktet for skadelidtes efterfølgende overgang fra sygedagpenge til anden offentlig forsørgelse eller selvforsørgelse, eller tidspunkter for afgørelser er en følge af sådan overgang. Hvilke overgange, der formodes at optræde, må også afhænge af afgørelsernes indhold; altså beskedent tab af erhvervsevne eller lav méngrad i modsætning til mere omfattende konsekvenser registreret på de to dimensioner.

Sagsbehandlingsgangen i styrelsen giver anledning til, at skadelidte har særlig interesse i tre tidspunkter i sagsbehandlingen. Disse tidspunkter er:

1. tidspunkt: Når styrelsens første officielle afslutning af arbejdsskaden sker, evt. som en

afvisning.

2. tidspunkt: Når styrelsen har afsluttet sin første vurdering af alle aspekter af arbejdsskaden og meddelt denne/disse afgørelse(r) til skadelidte i givet fald i form af méngrad og erhvervsevnetab, forudsat at arbejdsskaden er anerkendt.
3. tidspunkt: Når styrelsen eventuelt efter anke, revision eller genoptagelse har afsluttet sin sidste vurdering af alle aspekter af skaden og meddelt denne/disse afgørelse(r) til skadelidte.

Set ud fra skadelidtes synspunkt begynder forløbet efter arbejdsskaden, den dag skaden sker. For Arbejdsskadestyrelsen begynder skaden som administrativ sag, den dag anmeldelsen modtages. Arbejdsulykker og pludselige løfteskader anmeldes kortere eller længere tid efter ulykkestidspunktet. Ved erhvervssygdomme er der ikke nogen veldefineret skadesdato, idet erhvervssygdomme udvikler sig gradvist, hvorfor styrelsen definerer erhvervssygdommes skadesdato til at være lig med anmeldelsesdatoen.

Hver af de tre tidspunkter giver således anledning til at udregne to varigheder. Den første varighed er forskellen i dage fra anmeldelsesdato frem til det pågældende tidspunkt, mens den anden varighed er forskellen i dage fra skadesdatoen frem til dette pågældende tidspunkt. Disse varigheder er mere præcist defineret i nedenstående oversigt:

Definitioner af varighedsbegreberne:

1. Tidspunkt:

- I: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden, som evt. er en afvisning (afgdate-datering).
- II: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden, som evt. er en afvisning (afgdate-datering).

2. Tidspunkt:

- III: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden (afgdate-datering) eller indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad (afgdat-datering), som ikke er en anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelse, hvis en sådan foreligger.
- IV: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden (afgdate-datering) eller indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad (afgdat-datering), som ikke er en anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelse, hvis en sådan foreligger.

3. Tidspunkt:

- V: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsens seneste afgørelse af erhvervsevnetabet og/eller méngrad og afgørelse af evt. øvrige ankespørgsmål.
- VI: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsens seneste afgørelse af erhvervsevnetabet og/eller méngrad og afgørelse af evt. øvrige ankespørgsmål.

I bilag 2.3 angives, hvordan varighederne udregnes ved brug af registerets variabelbenævnelser.⁶ Arbejdsskader, som i sagsbehandlingen har passeret én eller flere af de tre tidspunkter, kan meningsfyldt forbindes med varighedsbegreberne I og II. Arbejdsskader, som er så langt fremskredne, at de skal have en økonomisk kompensation og derfor opnået kendelsen 'Erstatning', kan ligeledes meningsfyldt forbindes med varighedsbegreberne III-VI. Hvis styrelsen ikke har vurderet, om anmeldte arbejdsskader skal anerkendes eller afvises, kan der ikke knyttes nogle varighedsbegreber til dem. Blandt arbejdsskaderne i perioden 1995-1999 er der henholdsvis 153, 134, 157, 168 og 266 sager, som stadigvæk har kendelsen 'Andre (herunder sager under behandling)', som den mest fremskredne kendelse. Til nogle af disse arbejdsskader kan varighedsbegreberne I og II dog godt knyttes, hvilket er udtryk for, at sagsbehandlingen alligevel har passeret det første af de tre tidspunkter. Arbejdsskader med kendelserne 'Afvist', 'Henlagt uden anerkendelse' og 'Anerkendt (henlagt eller under behandling)' kan kun sættes i forbindelse med varig-

⁶ Arbejdsskadestyrelsen udregner også en sagsbehandlingstid, jf. fx "Arbejdsskadestyrelsens årsrapport for 2002". Den operationelle definition heraf er ikke offentliggjort. Derfor vides det ikke, om styrelsens definition er lig med nogen af de tre ovenfor nævnte, og derfor sammenlignes der heller ikke med styrelsens opgørelser.

hedsbegreberne I og II. Lad os starte med at se på varighederne for arbejdsskader med kendelsen 'Afvist', jf. tabel 2.6.

Ved nogle få arbejdsskader er datoen for afvisning af arbejdsskaden åbenbart registreret til at ligge før skadesdatoen og/eller anmeldelsesdatoen, hvorfor den udregnede varighed bliver negativ. Disse arbejdsskader opføres under: "Antal med negativ varighed", hvorfor de holdes ude af beregningerne af gennemsnit, median og andre fraktilværdier. Ganske få arbejdsskader - opført under "Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes" - har ikke registreret en dato for anmeldelse eller afvisning, hvorfor de også er uden for beregning. Der kan være andre fejl i dateringer, som vi blot ikke har chancer for at opdage.

Forskellen på ca. 50-60 dage mellem de to gennemsnitsværdier af de to varigheder er den gennemsnitlige forskel mellem skadestidspunktet og anmeldelsen beregnet på samtlige arbejdsskader.⁷ Varighedsfordelingerne beskrives ved brug af gennemsnittet og fraktilværdier. En fraktilværdi modsvarende x pct. betyder, at x pct. af arbejdsskaderne har en varighed, som er mindre end eller lig med det i tabellen angivne tal. For eksempel er 526 dage lig med 95 pct.-fraktilværdien for ventetider indtil afvisning for sager med skadesdato i 1995. Det betyder, at 95 pct. af indtrufne arbejdsskader i 1995, som senere blev afvist, skete, inden der forløb 526 dage fra skadesdato. Medianværdien på 99 dage for samme fordeling og årstal angiver tilsvarende, at for 50 pct. af indtrufne arbejdsskader i 1995, som senere blev afvist, skete afvisningen, inden der forløb 99 dage fra skadesdato.

Begge varighedsfordelinger er højreskæve, hvilket bl.a. viser sig ved, at medianen er meget mindre end den gennemsnitlige varighed. Der er en tendens til, at både skadelidtes ventetid (fra skadestidspunktet til afvisning) og sagsbehandlingstid (fra anmeldelse til afvisning) er forøget i perioden 1995-1999⁸, uanset om dette bedømmes på gennemsnittet eller medianen.⁹

Tabel 2.6.

⁷ Det er dog kun for arbejdsulykker, der er forskel på anmeldelses- og skadestidspunkt. For disse ulykker vil forskellen derfor være på knap 100 dage.

⁸ Denne tendens til stigende varigheder er ikke overvurderet, fordi de helt lange varigheder ikke er repræsenteret for arbejdsskader, som skete i året 1999, fordi registeret er leveret i oktober 2002. Afvisninger sket efter leveringstidspunktet er således ikke med i registeret.

⁹ Dog er ikke alle fraktilværdier stigende over tid, men det kan også bero på, at de helt lange varigheder ikke er registreret i slutningen af perioden.

Varighedsfordeling i dage fra anmeldelse/skadesdato indtil afvisning af arbejdsskaden for arbejdsskader med kendelsen: Afvist¹⁾. Særskilt for anmeldte arbejdsskader sket i årene 1995-1999.

	1995		1996		1997		1998		1999	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Gennemsnit	102	162	119	179	134	186	148	198	160	208
Standard-afvigelse	118	250	161	264	171	250	179	235	163	206
Median	69	99	69	98	77	105	83	115	92	137
99 pct.s fraktil	592	1.386	730	1.387	766	1.291	754	1.140	731	986
95 -	335	526	455	686	524	725	576	727	536	701
75 -	130	182	143	203	159	214	186	245	215	264
25 -	24	36	22	29	31	42	35	48	56	78
5 -	4	4	3	4	6	6	9	9	19	23
1 -	1	1	1	1	2	2	4	4	8	8
Antal arbejds-skader med positiv varighed	17.257	17.262	17.579	17.580	17.646	17.650	15.850	15.851	15.424	15.424
Antal med negativ varighed	24	19	9	8	4	0	3	2	0	0
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	0	0	2	2	1	1	1	1	1	1
Antal sager pr. arbejdsskade. Gennemsnit	1,06		1,08		1,10		1,09		1,08	
Samlet antal arbejdsskader	17.281		17.590		17.651		15.854		15.425	

1) Hvis arbejdsskaden består af flere sager (id'ere), er "Afvist" den mest fremskredne kendelse blandt disse.

Anm.:

I: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsen (senest) afviste arbejdsskaden (afgdate-dateringen)

II: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsen (senest) afviste arbejdsskaden (afgdate-dateringen)

'Antal arbejdsskader med positiv varighed' indgår ved beregning af gennemsnit, median og fra ktiler.

Tabel 2.7.

Varighedsfordeling i dage fra anmeldelse/skadesdato indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden. Arbejdsskader med kendelsen: Henlagt uden anerkendelse¹⁾.

Særskilt for arbejdsskader sket i årene 1995-1999.

	1995		1996		1997		1998		1999	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Gennemsnit	71	108	76	110	80	116	89	132	93	132
Standardafvigelse	94	172	126	180	120	182	111	166	107	151
Median	44	60	40	57	48	65	58	86	62	89
99 pct.s fraktil	469	879	594	972	613	916	590	824	596	808
95 -	242	356	273	378	281	411	298	460	273	407
75 -	88	126	87	130	91	129	94	143	101	151
25 -	15	21	10	13	16	20	29	45	32	48
5 -	2	2	2	2	3	3	7	8	13	15
1 -	1	1	1	1	1	1	2	3	7	9
Antal arbejdsskader med positiv Varighed	1.258	1.258	1.231	1.232	1.088	1.088	1.037	1.037	1.035	1.035
Antal med negativ varighed	2	2	2	1	0	0	0	0	0	0
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Antal sager pr. arbejdsskade. Gennemsnit	1,03		1,05		1,03		1,04		1,03	
Samlet antal Arbejdsskader	1.260		1.233		1.088		1.037		1.035	

1) Hvis arbejdsskaden består af flere sager (id'ere), er "Henlagt uden anerkendelse" den mest fremskredne kendelse blandt disse.

Anm.:

I: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsens (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-dateringen).

II: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsens (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-dateringen).

Tabel 2.8.

Varighedsfordeling i dage fra anmeldelse/skadesdato indtil styrelsens (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden. Arbejdsskader med kendelsen: Anerkendt (henlagt eller under behandling)¹⁾. Særsklit for arbejdsskader sket i årene 1995-1999.

	1995		1996		1997		1998		1999	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Gennemsnit	269	398	247	447	175	359	95	171	100	173
Standardafvigelse	172	315	208	402	190	311	135	184	132	169
Median	247	332	208	323	91	272	59	111	66	114
99 pct.s fraktil	730	2.060	874	1.900	811	1.708	729	1.002	729	882
95 -	560	965	702	1.415	617	993	360	580	379	532
75 -	350	457	323	597	235	434	91	183	91	189
25 -	155	242	91	184	53	166	29	75	35	79
5 -	43	97	15	62	11	56	7	41	10	43
1 -	7	43	7	30	4	31	3	24	4	29
Antal arbejdsskader med positiv varighed	761	760	415	415	700	700	3.119	3.119	3.235	3.239
Antal med negativ varighed	2	3	0	0	0	0	0	0	4	0
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	23	23	46	46	45	45	79	79	188	188
Antal sager pr. arbejdsskade. Gennemsnit	1,00		1,01		1,03		1,01		1,01	
Samlet antal arbejdsskader	786		461 ²⁾		745		3.198		3.427	

1) Hvis arbejdsskaden består af flere sager (id'ere), er "Anerkendt (henlagt eller under behandling)" den mest fremskredne kendelse.

2) Én af de 461 arbejdsskader i 1996, som var anerkendt, men var under behandling eller henlagt, havde alligevel en afgørelse på både méngrad og erhvervsevnetab.

Anm.:

I: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-dateringen).

II: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-dateringen).

Sagsbehandlingen af nogle anmeldte arbejdsskader indstilles på et tidspunkt, inden det kan afgøres, om arbejdsskaden kan afvises eller anerkendes, fx hvis der mangler oplysninger om sagen fra skadelidte. I tabel 2.7 fremlægges beskrivelse af de to varigheder fra henholdsvis skadetidspunkt og anmeldelse frem til tidspunktet for første officielle afslutning af arbejdsskaden. Der er naturligvis et stærkt begrænset antal sager, som stadigvæk i efteråret 2002 har denne kendelse. Varigheden indtil denne første afslutning er kortere end varigheden indtil afvisning/godkendelse.

I efteråret 2002, hvor data blev leveret til Socialforskningsinstituttet, har vi en "status" over sagsbehandlingen af arbejdsskaderne. Af tabel 2.8 fremgår det, at der stadigvæk er nogle arbejdsskader fra begyndelsen af perioden, som er blevet anerkendt som sådan, hvoraf nogle formentlig er henlagt eller har været henlagt på et tidspunkt grundet manglende oplysning.

Når arbejdsskader er blevet anerkendt og har været under behandling, kan det resultere i en afgørelse med økonomisk kompensation, dvs. erhvervsevnetabet og/eller méngraden mindst er på niveau med de respektive tærskelværdier 15 pct. og 5 pct., og sagens kendelse skifter så til 'Erstatning'. Behandlingen kan også resultere i en afgørelse uden økonomisk kompensation, fordi ingen afgørelser overskrider de to tærskelværdier. I sidstnævnte situation skifter sagen kendelse til 'Nulerstatning', hvis datering i registeret er sat lig med datoen for første gangs afslutning af arbejdsskaden. Varighederne knyttet til 'Erstatning' fremgår af tabel 2.10.a-e, mens varighederne knyttet til 'Nulafgørelse' fremgår af tabel 2.9.a-c, som kommenteres først.

Omkring 2 pct. af arbejdsskaderne, hvis kendelse er 'Nulafgørelse', har fået denne kendelse som følge af anke-, revisions- eller genoptagelsesafgørelse. Ud over varigheden fra skadens start til arbejdsskadens første gangs afslutning, som varighedsmålene I og II angiver med hvert sit starttidspunkt, angiver varighedsmålene V og VI varigheden fra skadens start (henholdsvis skadesdato og anmeldelsesdato) indtil senest foreliggende daterede afgørelse fra styrelsens side. Denne kendelse er for ca. 98 pct.'s vedkommende datoen for nulafgørelse/første gangs afslutning, og for ca. 2 pct.'s vedkommende er det datoen for sidste anke-, revisions- eller genoptagelsesafgørelse.¹⁰ Af tabel 2.9.a-c fremgår det også, at medianværdierne for varighedsmålene I og V stort set er identiske, mens gennemsnitsværdierne er påvirkede af anke-, revisions- og genoptagelses-

¹⁰ Der foreligger nogle få afgørelser af méngrad og erhvervsevnetab, som ikke er udtryk for anke-, revisions- eller genoptagelse, som kunne motivere brugen af varighedsmålene III og IV, men de ville stort set vise samme varighedsfordeling som målene I og II.

afgørelsernes forøgede tidsforbrug. Den samme struktur gør sig gældende for varighedsmålene II og VI. Tabellen viser også, at der i perioden 1995-1999 er en betydelig stigning i såvel de gennemsnitlige varigheder som medianværdierne. Hvorvidt dette afspejler en ændret sammensætning af arbejdsskaderne fremgår ikke af tabellen. I perioden er der i øvrigt et betydeligt fald i arbejdsskader, som resulterer i denne kendelse.

Af tabel 2.10.a-e fremgår det, at faldet i arbejdsskader med kendelsen 'Nulafgørelse' ikke skyldes, at flere skader får kendelsen 'erstatning' i perioden 1995-1999. Alle arbejdsskader med kendelsen 'erstatning' er udtryk for, at der foreligger mindst én afgørelse, som udløser økonomisk kompensation.¹¹ Der er valgt at give en nuanceret billede af skadelidtes ventetider og sagsbehandlingstider. Varighedsmålene I og II er af samme type, som allerede er kommenteret. Varighedsmålene III og IV angiver varigheder fra sagens start og indtil styrelsens (senest) første gang tog stilling til arbejdsskaden, hvad enten det var styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden eller den (seneste) første afgørelse, som udløser erstatning, men som ikke er udtryk for anke, revision eller genoptagelse af arbejdsskaden, hvis en sådan type afgørelse foreligger og er senere end første officielle afslutning fra styrelsens side.

Sagsbehandlingen slutter for mange arbejdsskader på dette tidspunkt (2. tidspunkt). Men er der fastsat et revisionstidspunkt, begrundet i en lægefaglig vurdering, eller ankes én eller flere af afgørelserne, eller genoptages sagen af skadelidte, så forlænges ventetiden og sagsbehandlingstiden, indtil der foreligger afgørelser på disse spørgsmål. Varighedsmålene V og VI angiver tiden, indtil sidste afgørelse foreligger, uanset om det er udtryk for anke-, revisions- eller genoptagelsesafgørelse eller ej. I bilag 2.4 redegøres der nærmere for, hvor hyppigt de forskellige dateringer indgår i varighedsmålene III-VI.

Man skal være ganske varsom med at fortolke udviklingen i de forskellige mål for vente- og sagsbehandlingstider for arbejdsskader indtruffet i perioden 1995-1999, fordi nogle skader må antages at versere efter oktober 2002, hvorefter vi ikke kan følge udviklingen og afgørelserne i sagerne. Dette understøttes af flere forhold. Det samlede gennemsnitlige antal anke-, revisions og

¹¹ I registeret er der dog markante afvigelser fra denne regel. 34 pct. af arbejdsskaderne indtruffet i 1995, og som har fået kendelsen 'Erstatning', har ikke nogen dato for en afgørelse, som medfører erstatning. I 1996 er det 4 pct. I årene herefter varierer denne procent mellem 1 og 2. For 1995 og 1996 er der formentlig i høj grad tale om manglende edb-mæssig registrering af afgørelser. Se mere herom i bilag 2.4.

genoptagelsesafgørelser pr. skade falder i perioden fra 0,52 i gennemsnit for arbejdsskader i 1995 til 0,14 for arbejdsskader i 1999, jf. tabel 2.10.a-e. Det samlede antal afgørelser pr. skade udvikler sig fra gennemsnitlig 1,35 pr. arbejdsskade i 1995 og 1,69 i 1996 til 1,31 for arbejdsskader indtruffet i 1999. Endvidere er der et fald i 99, 95 og 75 pct.s fraktilværdierne for de seks varighedsmål, hvilket antagelig er udtryk for, at de sager, som ender med at være de langvarige og meget langvarige, i stigende omfang gennem perioden ikke når deres endelige afslutning inden oktober 2002. Modsætningsvis er der en klar stigende tendens i 25, 5 og 1 pct.s fraktilværdierne for de seks mål for vente- og sagsbehandlingstider, om end fraktilværdierne ikke overalt er stigende fra år til år. Dette må tages som udtryk for, at de relativt korte og helt korte vente- og sagsbehandlingstider bliver længere gennem perioden. Det er selvfølgelig tænkeligt, at der er sket et reelt fald i de lange og meget langvarige sager fx grundet sagernes sammensætning, udviklingen i kvaliteten af afgørelserne og dermed hyppigheden af anke, men udviklingen i varigheden af de korte og meget kortvarige sager understøtter ikke denne antagelse.

Sammenfattende er det dog mest nærliggende at formode, at der for arbejdsskader, som får erstatning, er en opadgående stigning i sagsbehandlings- og ventetider i perioden. Denne opadgående tendens vil man imidlertid først kunne dokumentere endeligt om nogle år.

Tabel 2.9.a.

Varighedsfordelinger i dage fra anmeldelses-/skadesdato indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden og indtil en evt. (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad, hvis en sådan foreligger. Arbejdsskader med kendelsen: Nulafgørelse¹⁾. Særskilt for arbejdsskader sket i årene 1995-1996.

	1995				1996			
	I	II	V	VI	I	II	V	VI
Gennemsnit	154	238	162	245	168	255	177	264
Standardafvigelse	166	233	194	254	177	240	201	257
Median	87	161	88	162	90	177	91	181
99 pct.s fraktil	714	1.010	730	1.202	727	1.057	763	1.234
95 -	498	662	517	684	530	688	559	716
75 -	238	338	241	342	265	371	272	379
25 -	28	75	28	75	30	83	31	84
5 -	6	29	6	29	7	33	7	33
1 -	3	16	3	16	3	18	3	18

fortsættes

Tabel 2.9.a.**Fortsat.**

	1995				1996			
	I	II	V	VI	I	II	V	VI
Antal arbejds-skader med positiv varighed	11.944	11.947	11.944	11.947	11.341	11.314	11.342	11.345
Antal med negativ varighed	18	15	18	15	3	0	3	0
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	9	9	9	9	7	7	6	6
Antal sager pr. arbejdsskade. Gennemsnit		1,00				1,00		
Samlet antal arbejdsskader		11.971 ²⁾				11.351 ³⁾		

1) Hvis arbejdsskaden består af flere sager (id'ere), er "Nulafgørelse" den mest fremskredne kendelse.

2) I tilknytning til disse 11.971 arbejdsskader er der foretaget 138 afgørelser (afgørelser med afgdat-datering) af erhvervsevnetab og/eller méngrad, hvoraf de 137 var anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelser. Afgørelserne fastsatte erhvervsevnetabet og/eller méngraden til nul, på nær ved to arbejdsskader, hvor afgørelsen angav 5 pct. méngrad.

3) I tilknytning til disse 11.351 arbejdsskader er der foretaget 197 afgørelser af erhvervsevnetab og/eller méngrad, hvoraf de 195 var anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelser. Afgørelserne fastsatte erhvervsevnetabet og/eller méngraden til nul, på nær ved to arbejdsskader, hvor afgørelsen angav henholdsvis 5 pct. og 15 pct. Méngrad.

Anm.:

I: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-datering).

II: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-datering).

V: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-datering) eller indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad (afgdat-datering), hvis sådan foreligger.

VI: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-datering) eller indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad (afgdat-datering), hvis sådan foreligger.

Tabel 2.9.b.

Varighedsfordelinger i dage fra anmeldelses-/skadesdato indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden og indtil en evt. (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad, hvis en sådan foreligger. Arbejdsskader med kendelsen: Nulafgørelse¹⁾. Særskilt for arbejdsskader sket i årene 1997-1998.

	1997				1998			
	I	II	V	VI	I	II	V	VI
Gennemsnit	187	271	195	279	307	408	316	417
Standardafvigelse	178	236	194	249	187	233	203	245
Median	122	204	127	209	273	362	277	365
99 pct.s fraktil	728	1.121	731	1.213	731	1.149	872	1.259
95 -	556	725	573	737	705	818	721	864
75 -	287	383	294	391	415	531	423	540
25 -	48	96	49	97	167	244	168	246
5 -	9	42	9	42	61	104	62	105
1 -	4	24	4	24	19	60	19	60
Antal arbejds- skader med positiv varighed	9.756	9.758	9.756	9.758	5.585	5.584	5.585	5.585
Antal med negativ varighed	5	3	5	3	1	2	1	1
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	4	4	4	4	0	0	0	0
Antal sager pr. arbejdsskade. Gennemsnit	1,00				1,01			
Samlet antal arbejdsskader	9.765 ⁴⁾				5.586 ⁵⁾			

4) I tilknytning til disse 9.765 arbejdsskader er der foretaget 202 afgørelser (afgørelser med afgørelses-datering) af erhvervsevnetab og/eller méngrad, hvoraf de 198 var revisions- eller genoptagelsesafgørelser. Afgørelserne fastsatte erhvervsevnetabet og/eller méngraden til nul, på nær ved fire arbejdsskader, hvor afgørelserne tilsammen angav 23 pct. i méngrad.

5) I tilknytning til disse 5.586 arbejdsskader er der foretaget 137 afgørelser af erhvervsevnetab og/eller méngrad, hvoraf de 124 var revisions- eller genoptagelsesafgørelser. Afgørelserne fastsatte erhvervsevnetabet og/eller méngraden til nul, på nær ved 17 arbejdsskader, hvis méngrad tilsammen gav 167 pct.

Tabel 2.9.c.

Varighedsfordelinger i dage fra anmeldelses-/skadesdato indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden og indtil en evt. (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad, hvis en sådan foreligger. Arbejdsskader med kendelsen: Nulafgørelse¹⁾. Særskilt for arbejdsskader sket i året 1999.

	1999			
	I	II	V	VI
Gennemsnit	331	426	336	432
Standardafvigelse	189	218	194	222
Median	302	386	304	390
99 pct.s fraktil	731	1.051	757	1.061
95 -	727	826	728	850
75 -	438	552	445	560
25 -	191	270	192	272
5 -	73	126	74	128
1 -	21	74	25	75
Antal arbejds- skader med positiv varighed	5.371	5.374	5.371	5.374
Antal med negativ varighed	3	0	3	0
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	6	6	6	6
Antal sager pr. arbejdsskade. Gennemsnit		1,01		
Samlet antal arbejdsskader		5.380 ⁶⁾		

6) I tilknytning til disse 5.380 arbejdsskader er der foretaget 103 afgørelser (afgørelser med afgdat-datering) af erhvervsevnetab og/eller méngrad, hvoraf de 86 var revisions- eller genoptagelsesafgørelser. Afgørelserne fastsatte erhvervsevnetabet og/eller méngraden til nul, på nær 20 arbejdsskader, hvor afgørelserne tilsammen angav 156 pct. méngrad.

Tabel 2.10.a.

Varighedsfordelinger i dage fra anmeldelses-/skadesdato indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden, og indtil skadens (seneste) 1. gangsafgørelse af méngrad eller erhvervsevnetab, som ikke var udtryk for en anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelse, hvis sådan foreligger, og indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad eller afgørelse af andet ankespørgsmål. Arbejdsskader i 1995 med kendelsen: Erstatning¹⁾.

	1995					
	I	II	III	IV	V	VI
Gennemsnit	389	517	503	632	754	883
Standardafvigelse	219	319	373	434	640	676
Median	365	470	418	532	500	631
99 pct.s fraktil	824	1.756	2.124	2.299	2.520	2.642
95 -	728	1.029	1.175	1.547	2.187	2.344
75 -	547	693	641	770	1.019	1.232
25 -	224	298	268	349	295	385
5 -	62	113	127	161	136	170
1 -	10	45	46	79	56	88
Antal arbejdsskader med positiv varighed	8.024	8.030	8.031	8.035	8.033	8.035
Antal med negativ varighed	11	5	6	2	4	2
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	4	4	2	2	2	2
Antal sager pr. arbejdsskade	1,03					
Antal afgørelser (afgdat-dateringer) pr. arbejdsskade. Gennemsnit	1,35					
Antal revisions-/ genoptagelsesafgørelser pr. arbejdsskade. Gennemsnit	0,52					
Samlet antal arbejdsskader	8.039 ²⁾					

1) Hvis arbejdsskaden består af flere sager (id'ere), er "Erstatning" den mest fremskredne kendelse.

2) Ved 4.667 arbejdsskader er der truffet afgørelse om méngrad, som alle udløser kompensation. Ved 4.541 arbejdsskader er der truffet afgørelse om erhvervsevnetab, hvoraf 1.877 er med erhvervsevnetab på mindst 15 pct. og derfor udløser kompensation.

Anm.:

- I: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsens (seneste) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-datering).
- II: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-datering).
- III: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-datering) eller indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad (afgdat-datering), som ikke er en anke, revisions-/genoptagelsesafgørelse, hvis en sådan foreligger.
- IV: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden (afgdate-datering) eller indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad (afgdat-datering), som ikke er en anke, revisions-/genoptagelsesafgørelse, hvis en sådan foreligger.
- V: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsens sidste afgørelse af erhvervsevnetabet og/eller méngrad eller andet ankespørgsmål.
- VI: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsens sidste afgørelse af erhvervsevnetabet og/eller méngrad eller andet ankespørgsmål.

'Antal arbejdsskader med positiv varighed' indgår ved beregning af gennemsnit, median og fra ktiler.

Tabel 2.10.b.

Varighedsfordelinger i dage fra anmeldelses-/skadesdato indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden, og indtil skadens (seneste) 1. gangsafgørelse af méngrad eller erhvervsevnetab, som ikke var udtryk for en anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelse, hvis sådan foreligger, og indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad eller afgørelse af andet ankespørgsmål. Arbejdsskader i 1996 med kendelsen: Erstatning¹⁾.

	1996					
	I	II	III	IV	V	VI
Gennemsnit	415	542	558	688	766	895
Standardafvigelse	227	312	372	419	558	581
Median	404	516	475	591	567	700
99 pct.s fraktil	873	1.689	1.996	2.125	2.199	2.277
95 -	729	1.042	1.387	1.644	1.943	2.057
75 -	593	722	700	813	1.076	1.296
25 -	245	329	321	419	346	454
5 -	45	108	156	197	165	215
1 -	7	34	79	114	93	125
Antal arbejdsskader med positiv varighed	7.712	7.714	7.726	7.726	7.726	7.726
Antal med negativ varighed	2	0	0	0	0	0
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	13	13	1	1	1	1
Antal sager pr. arbejdsskade. Gennemsnit			1,04			
Antal afgørelser (afgdat-dateringer) pr. arbejdsskade. Gennemsnit			1,69			
Antal revisions-/genoptagelsesafgørelser pr. arbejdsskade. Gennemsnit			0,48			
Samlet antal arbejdsskader			7.727 ³⁾			

3) Ved 7.269 arbejdsskader er der truffet afgørelse om méngrad, som på nær to afgørelser udløser kompensation. Ved 6.167 arbejdsskader er der truffet afgørelse om erhvervsevnetab, hvoraf blot 1.743 udløser kompensation.

Tabel 2.10.c.

Varighedsfordelinger i dage fra anmeldelses-/skadesdato indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden, og indtil skadens (seneste) 1. gangsafgørelse af méngrad eller erhvervsevnetab, som ikke var udtryk for en anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelse, hvis sådan foreligger, og indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad eller afgørelse af andet ankespørgsmål. Arbejdsskader i 1997 med kendelsen: Erstatning¹⁾.

	1997					
	I	II	III	IV	V	VI
Gennemsnit	424	547	549	674	701	826
Standardafvigelse	229	300	328	365	462	480
Median	407	518	481	595	560	694
99 pct.s fraktil	835	1.544	1.674	1.793	1.877	1.951
95 -	730	1.071	1.250	1.463	1.638	1.752
75 -	627	728	713	826	989	1.170
25 -	252	337	319	418	341	445
5 -	55	103	161	227	167	237
1 -	9	43	78	122	89	129
Antal arbejdsskader med positiv varighed	7.662	7.666	7.675	7.675	7.675	7.675
Antal med negativ varighed	4	0	0	0	0	0
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	9	9	0	0	0	0
Antal sager pr. arbejdsskade. Gennemsnit	1,03					
Antal afgørelser (afgdat-dateringer) pr. arbejdsskade. Gennemsnit	1,65					
Antal revisions-/genoptagelsesafgørelser pr. arbejdsskade. Gennemsnit	0,39					
Samlet antal arbejdsskader	7.675 ⁴⁾					

4) Ved 7.511 arbejdsskader er der truffet afgørelse om méngrad, som alle udløser kompensation. Ved 6.192 arbejdsskader er der truffet afgørelse om erhvervsevnetab, hvoraf 1.684 udløser kompensation.

Tabel 2.10.d.

Varighedsfordelinger i dage fra anmeldelses-/skadesdato indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden, og indtil skadens (seneste) 1. gangsafgørelse af méngrad eller erhvervsevnetab, som ikke var udtryk for en anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelse, hvis sådan foreligger, og indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad eller afgørelse af andet ankespørgsmål. Arbejdsskader i 1998 med kendelsen: Erstatning¹⁾.

	1998					
	I	II	III	IV	V	VI
Gennemsnit	458	571	555	671	647	763
Standardafvigelse	222	274	273	306	351	369
Median	462	574	532	649	595	716
99 pct.s fraktil	784	1.353	1.391	1.504	1.546	1.635
95 -	731	1.023	1.079	1.281	1.341	1.442
75 -	678	744	724	825	843	1.019
25 -	287	371	350	448	371	476
5 -	74	123	176	237	183	248
1 -	14	48	89	128	98	141
Antal arbejdsskader med positiv varighed	7.554	7.556	7.586	7.586	7.586	7.586
Antal med negativ varighed	3	1	1	1	1	1
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	30	30	0	0	0	0
Antal sager pr. arbejdsskade. Gennemsnit			1,02			
Antal afgørelser (afgdat-dateringer) pr. arbejdsskade. Gennemsnit			1,49			
Antal revisions-/genoptagelsesafgørelser pr. arbejdsskade. Gennemsnit			0,27			
Samlet antal arbejdsskader			7.587 ⁵⁾			

5) Ved 7.377 arbejdsskader er der truffet afgørelse om méngrad, som alle udløser kompensation. Ved 5.846 arbejdsskader er der truffet afgørelse om erhvervsevnetab, hvoraf 1.481 udløser kompensation.

Tabel 2.10.e.

Varighedsfordelinger i dage fra anmeldelses-/skadesdato indtil styrelsen (senest) første gang afsluttede arbejdsskaden, og indtil skadens (seneste) 1. gangsafgørelse af méngrad eller erhvervsevnetab, som ikke var udtryk for en anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelse, hvis sådan foreligger, og indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad eller afgørelse af andet ankespørgsmål. Arbejdsskader i 1999 med kendelsen: Erstatning¹⁾.

	1999					
	I	II	III	IV	V	VI
Gennemsnit	458	555	520	620	555	655
Standardafvigelse	211	237	224	242	251	262
Median	454	558	496	608	526	644
99 pct.s fraktil	737	1.104	1.117	1.200	1.190	1.256
95 -	731	920	920	1.044	1.018	1.121
75 -	664	734	703	777	728	834
25 -	305	379	347	439	357	454
5 -	81	139	193	257	195	261
1 -	20	56	98	130	105	141
Antal arbejdsskader med positiv varighed	7.470	7.470	7.533	7.532	7.533	7.532
Antal med negativ varighed	1	1	0	1	0	1
Antal, hvor varigheden ikke kan beregnes	62	62	0	0	0	0
Antal sager pr. arbejdsskade. Gennemsnit			1,02			
Antal afgørelser (afgdat-dateringer) pr. arbejdsskade. Gennemsnit			1,31			
Antal revisions-/genoptagelsesafgørelser pr. arbejdsskade. Gennemsnit			0,14			
Samlet antal arbejdsskader			7.533 ⁶⁾			

6) Ved 7.369 arbejdsskader er der truffet afgørelse om méngrad, hvoraf 1 ikke udløser kompensation. Ved 5.593 arbejdsskader er der truffet afgørelse om erhvervsevnetab, hvoraf 1.132 udløser kompensation.

2.5. Afslutning

Ud fra skadelidtes og samfundets interesser er ventetider og sagsbehandlingstider naturligvis af interesse. Samfundets interesser er flersidige. Der er et retssikkerhedsmæssigt hensyn i at nå frem til den forskriftsmæssige rigtige afgørelse og efterfølgende give skadelidte de forvaltningsretlige ankemuligheder. På den anden side er der et effektivitetshensyn, herunder at bruge så få ressourcer som muligt på at nå frem til den rigtige afgørelse. Foreliggende undersøgelse er imidlertid ikke designet til at belyse de nævnte hensyn. Der eksisterer også et andet effektivitetshensyn, nemlig at samfundet udnytter den arbejdsevne, som de skadelidte har tilbage efter arbejds-skaden. Der er flere aspekter i at bevare og udnytte den resterende arbejdsevne. Set i et tidsperspektiv skal denne arbejdsevne først og fremmest bevares og vedligeholdes. Der er nødvendigvis ikke noget problem i at bevare arbejdsevnen, men hvis den ikke bruges og dermed vedligeholdes og ajourføres, bliver den måske ikke anset for at være et effektivt arbejdsudbud set fra virksomhedernes synspunkt. I den forbindelse opstår behovet for at vide, om tidspunkter for arbejdsskadesagers afgørelser påvirker arbejdstageres arbejdsudbud og kommuners dispositioner i den forbindelse. Mere præcist drejer det sig fx om, hvorvidt kommunen benytter en afgørelse fra styrelsen til at standse udbetaling af sygedagpenge, kræve arbejdsprøvning/træning, indlede revalideringsforløb eller igangsætte en pensionsansøgning. Det drejer sig fx også om, hvorvidt skadelidte af egen drift i den anledning intensiverer bestræbelserne for at blive selvforsørgende eller anmoder om revalidering eller pensionering. Det er åbenbart, at skadelidtes og kommunens eventuelle initiativer i den anledning også afhænger af afgørelsernes faktiske indhold.

For at kunne belyse sådanne spørgsmål er det nødvendigt at kende tidspunkterne for sådanne afgørelser og hvilke typer afgørelser, der knytter sig til forskellige tidspunkter. I de foregående afsnit er det valgt at anskue betydningen af afgørelsernes dateringer for varigheden i betydningerne: sagsbehandlingstid og ventetid. I det næste arbejdsblad vil skades- og anmeldelsestidspunktet og de tre mulige dateringer for afgørelser indgå i belysningen af undersøgelsens hovedproblemstilling: hvilke velfærds- og arbejdsmæssige konsekvenser er der for skadelidte. De velfærds-mæssige konsekvenser består i modtagelse af fem hovedkategorier af offentlige indkomsterstøttende ydelser: sygedagpenge, a-kasseydelser (inkl. overgangs- og orlovsydelse) og kontanthjælpsydelser (inkl. revalidering, førtidspension, efterløn). Hvis man ikke modtager disse offentlige ydelser, defineres man i undersøgelsens forstand som selvforsørgende, hvilket foruden egen

erhvervsindtægt også dækker over SU og ægtefælles/samlevers eller andre personers forsørgelse af skadelidte. Undersøgelsens hovedformål dækkes ind på følgende måde:

1. Forsørgelsens fordeling på kilder efter skadestidspunktet:

Det undersøges, i hvor lang tid skadelidte er forsørget af hver især af de fem forskellige offentlige ydelser eller er selvforsørgende i samtlige 3-måneders perioder *efter* skadestidspunktet. Beskrivelsen foregår særskilt efter skadesår, hovedkategori, skadesomfang (erhvervsevnetab og méngrad) mv.

2. Forsørgelsens fordeling på kilder mellem skadestidspunkt og afgørelsestidspunkter:

Det undersøges, i hvor lang tid skadelidte er forsørget af hver især af de fem forskellige offentlige ydelser eller er selvforsørgende i samtlige 3-måneders perioder *mellem* skadestidspunktet og skadelidtes første afgørelse (2. tidspunkt) og sidste afgørelse (3. tidspunkt). Beskrivelsen foregår særskilt efter skadesår, hovedkategori, skadesomfang mv.

3. Forsørgelsens fordeling på kilder efter afgørelsestidspunkter:

Det undersøges, i hvor lang tid skadelidte er forsørget af de fem forskellige offentlige ydelser eller er selvforsørgende i samtlige 3-måneders perioder *efter* henholdsvis arbejdsskadens første afgørelse (2. tidspunkt) og sidste afgørelse (3. tidspunkt). Det er relevant at gennemføre denne beskrivelse særskilt for de skadelidte, som på den ene eller anden måde var offentligt forsørget i måneden forinden afgørelsen på 2. tidspunkt. Særskilt efter skadesår, hovedkategori, skadesomfang.

4. Forsørgelsens fordeling på kilder mellem afgørelsestidspunkter:

Det vil også være relevant at undersøge forsørgelsen mellem to afgørelsestidspunkter, navnlig 2. og 3. tidspunkt. Det er relevant at gennemføre denne beskrivelse særskilt for de skadelidte, som på den ene eller anden måde var offentligt forsørgede i månederne forinden 1. afgørelse.

Ovennævnte beskrivelser vil skulle sidestilles med tilsvarende opgørelse af forsørgelseskilder for relevante årgangsmæssige afgrænsninger af de repræsentativt udvalgte beskæftigede.

5. Betydningen af afgørelsens tidsmæssige placering for personers adfærd med hensyn til forsørgelseskilder:

Den ovenfor omtalte formodning om betydningen af afgørelser tidsmæssige placering for kommunens og skadelidtes egne dispositioner af betydning for forsørgelsens art kan formentlig beskrives ved at sammenligne sammensætningen (hyppigheden) af de fem forsørgelseskilder i hver af månederne, forinden en afgørelse træffes, med sammensætningen i månederne, efter afgørelsen er truffet. Beskrivelserne skal gennemføres for rimeligt homogene grupper og afgørelser af samme type. Homogeniteten kan evt. forstærkes ved at være betinget af længden af varigheden af offentlig forsørgelse, før afgørelsen træffes, og/eller skadens alvor.

6. Identifikation af hyppigst forekommende rækkefølger:

Det skal undersøges, om arbejdsskader har et udviklingsforløb på den måde, at arbejdsskadens karakter, sammenholdt med skadelidtes egenskaber, bestemmer nogle typiske rækkefølger af forsørgelse, fx først sygedagpenge efterfulgt af revalidering, kontanthjælp og selvforsørgelse. Meningen er at beskrive de hyppigst forekommende rækkefølger af ydelseskilder. Ud af denne beskrivelse kan der dannes betingede rækkefølger - betinget af at begyndelsen starter med den 2. eller 3. ydelseskilde, eller betinget af at 2. eller 3. (eller i'te) ydelseskilde har en bestemt værdi, fx sygedagpenge, kontanthjælp, selvforsørgelse eller noget andet.

3. Beskrivelse af omfanget af skadelidtes modtagelse af offentlige ydelser før skadesdatoen

3.1. Oplysninger fra Danmarks Statistik og afgrænsning af en ydelses varighed

I kapitel 2 er Arbejdsskadestyrelsens data beskrevet, og forskellige typer ventetider er beregnet ud fra grunddata. Dette kapitel udnytter sammenkoblingen af Arbejdsskadestyrelsens data og registerbaserede oplysninger fra Danmarks Statistik for derigennem at beskrive de skadelidtes situation umiddelbart inden arbejdsskaden. For alle årene 1994-2000 er medtaget variabler fra Danmarks Statistik for de personer (personnumre), der har haft en skade i årene 1995-2000. Personnumrene er leveret af Socialforskningsinstituttet. Yderligere vises tabeller for et repræsentativt udsnit af beskæftigede, så de arbejdsskadedes situation kan sammenlignes med situationen for de ikke-arbejdsskadede.

De tilkoblede oplysninger omfatter bl.a. branche, socioøkonomisk stilling, uddannelsesniveau, timeløn, lønindkomst, arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, civilstand samt varighed og niveau af modtagelsen af forskellige offentlige indkomsterstøttende ydelser, se bilag 3.1. I dette kapitel fokuseres der på, hvor længe en skadelidt person har modtaget ydelser fra det offentlige, og hvilke typer ydelser der har været tale om. Der skelnes mellem sygedagpenge, førtidspension og andre ydelser. Andre ydelser omfatter arbejdsledighedsdagpenge, AF-aktivering, AF-beskæftigelse, AF-forsøg, AF-uddannelse, aktivering, kontanthjælp og orlovsydelser. Disse oplysninger stammer fra Danmarks Statistiks sammenhængende socialstatistik. Ikke-indkomsterstøttende ydelser som fx boligstøtte og børnetilskud er således ikke medtaget.

Oplysninger om modtagelsen af ydelser er registreret på månedsniveau. For hver måned i alle årene 1994-2000 er det således registreret, i hvor mange dage en person har modtaget en given ydelse. Det er ikke ualmindeligt, at en person kan modtage flere ydelser af gangen, og den samlede varighed af forskellige ydelser inden for 1 måned kan derfor overstige 30 dage, som angiver (den konstante) varighed af 1 måned i den sammenhængende socialstatistik. Det er derfor nød-

vendigt at tilpasse varigheden af de forskellige ydelser, så loftet på 30 dage ikke overskrides. Beslutningsreglen benyttet i dette studie er, at førtidspension først får lov til at gøre sig ”gældende”. Hvis varigheden overstiger 30, så sættes eventuel sygdomsvarighed og anden varighed til 0. Har en person modtaget førtidspension mindre end 30 dage, så registreres eventuel sygdom, men kun med så stor en del, der sikrer, at summen af varigheden af førtidspension og sygdom ikke overstiger 30. På samme måde reguleres andre ydelsers varighed.

En del personer har ikke oplysninger om varigheder i den sammenhængende socialstatistik, bl.a. fordi de ikke har modtaget sociale overførsler. Varigheden for disse personer er derfor sat til 0.

Da oplysninger for 1994 også er medtaget, kan vi for alle skader indtruffet i 1995-2000 opgøre varigheden af forskellige ydelser, indtil et helt år inden skaden indtraf. Dette udnyttes i det følgende.

Arbejdsskadestyrelsens oplysninger indeholder en nøjagtig dato for, hvornår en skade er indtruffet, undtagen (ofte) i tilfælde af erhvervssygdom, hvor skadesdatoen antages identisk med anmeldelsesdatoen. Men da ydelsesvarighederne er opgjort på kalendermånedsbasis, så skal det besluttet, hvor stor en andel af ydelsesvarigheden i skadesmåneden der skal medtages. Beslutningsreglen har her været, at kun andelen p medtages. p er månedsdagen for skaden delt med 30. Da varigheden skal måles inden for en 12-månedersperiode, så skal også kun en andel af den måned, som ligger 1 år før skaden, medtages. Denne andel er her sat til $1-p$. Hvis fx skaden er indtruffet den 10. maj 1995, så medtages $1/3$ af ydelsesvarigheden for maj måned 1995, og $2/3$ af ydelsesvarigheden i maj 1994 medtages også, samt naturligvis eventuel varighed fra juni 1994 til april 1995.

Antallet af observationer i dette kapitel er de 214.593 arbejdsskadede nævnt i afsnit 2.2 og defineret i afsnit 2.1.

Der beregnes også ydelsesvarigheder for beskæftigede personer. Da der er tale om et udsnit af de beskæftigede, så vil der også optræde arbejdsskadede personer i denne stikprøve, men selvfølgelig kun i mindre omfang, fordi risikoen for arbejdsskade ikke er stor (ca. 30-40.000 personer pr. år ud af ca. 2,8 mio. beskæftigede, svarende til omtrent $1\frac{1}{4}$ pct.). Varigheden for de beskæftigede

beregnes over året, der ligger forud for den sidste uge i november; mere præcist er den 27. november i året valgt som skæringsdato. Sidste uge af november er en særlig uge, fordi forskellige forhold (timeløn mv.) vedrørende arbejdsstyrken registreres med udgangspunkt i denne uge.

3.2. Varigheden af sygedagpenge

I tilfælde af sygdom, fødsel og adoption kan der udbetales dagpenge, ofte betegnet sygedagpenge, til lønmodtagere, selvstændige erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller. Sygedagpenge udbetales ved enten fuld eller delvis uarbejdsdygtighed i forhold til det arbejde, som blev udført inden sygemelding. Fravær som følge af arbejdsskade giver også ret til sygedagpenge. Under bestemte betingelser gælder det yderligere, at forældre til alvorligt syge børn kan få udbetalt sygedagpenge. Ud over sygdom er der en del andre tilfælde, hvor sygedagpenge også kan oppebæres, jf. tabel B.3.1 i bilag 3.1. Samme tabel viser, at sygdom og graviditet/barsel udgør langt den største del af sygedagpengeårsagerne. Men det betyder også, at sygedagpenge, som defineret oven for, for en betragtelig dels vedkommende gives til kvinder på grund af graviditet/barsel, det vil sige tilstande, der normalt ikke kategoriseres som sygdomme. De præsenterede varigheder med hensyn til sygedagpengemodtagelse vil derfor give en overvurdering af de faktiske varigheder begrundet i sygdom.

På den anden side sker der en systematisk undervurdering af sygefraværets omfang, fordi statistikken kun omfatter tilfælde, hvor kommunen udbetaler dagpenge, hvilket normalt kun sker i sygdomstilfælde, som strækker sig ud over 2 uger i 2000. Således repræsenterer en varighed på fx 1 dag i registeret en faktisk varighed på 15 dage. Ligesom i Danmarks Statistiks publikationer er der heller ikke i det følgende korrigeret for dette forhold; det vil sige, at varighederne vedrørende sygedagpenge ikke omfatter arbejdsgiverperioden.

Varigheden af sygedagpenge i de 12 foregående måneder inden arbejdsskade fremgår af tabel 3.1. Det ses, at hovedparten (omkring 2/3) af de skadelidte ikke modtager sygedagpenge overhovedet i året inden skaden. Blandt modtagerne har en stor del alene modtaget sygedagpenge i op til 1 eller 2 uger. Der er således kun 5 pct., der modtager sygedagpengeydelse i mindst ca. 100 dage. Samlet indebærer det en gennemsnitlig varighed på omkring 15 dage.

Tabel 3.1.**Andel, der modtager sygedagpenge indtil 1 år før skadesdato. Procent.**

	Skadeår					
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen sygedagpenge	68,3	68,7	67,6	67,3	66,9	61,0
0.01-1 uge	11,5	11,0	11,5	12,1	12,2	15,0
1.01-2 uger	4,9	4,9	5,0	4,9	5,3	5,6
2.01-3 uger	2,5	2,6	2,4	2,6	2,8	3,0
3.01-under 1 måned	2,2	2,2	2,1	2,3	2,3	2,7
1.01-2 måneder	3,7	3,7	3,8	3,6	3,6	4,7
2.01-3 måneder	2,0	1,9	2,1	2,0	1,8	2,2
3.01-4 måneder	1,2	1,2	1,2	1,2	1,0	1,3
4.01-5 måneder	0,9	0,8	0,9	0,8	0,8	0,9
5.01-6 måneder	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
6.01-7 måneder	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6
7.01-8 måneder	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,6
8.01-9 måneder	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4
9.01-10 måneder	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
10.01-11 måneder	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
11.01-12 måneder	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8
Alle	100	100	100	100	100	100
Antal skadelidte	39.532	38.504	37.083	33.434	33.070	32.970
Gennemsnitlig varighed	14,4	15,0	15,8	15,4	15,1	17,5
Standardafvigelse	45,69	48,53	49,97	49,54	49,15	51,84
99 pct.s fraktil	259	287	293	300	293	305
95 pct.s fraktil	91	92	100	96	91	109
75 pct.s fraktil	3	3	4	4	4	7

Anm.: Samtlige personer er medtaget i beregningerne, det vil sige også personer, der ikke modtog ydelser (varighed på 0 dage).

Tabel 3.2.**Beskæftigedes modtagelse af sygedagpenge indtil 1 år før ultimo november. Procent.**

	Stikprøveår					
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen sygedagpenge	87,4	86,8	86,2	85,9	85,3	83,7
0.01-1 uge	4,5	4,6	4,7	5,3	5,2	5,3
1.01-2 uger	2,3	2,7	2,6	2,4	2,6	2,9
2.01-3 uger	0,7	0,8	1,0	1,0	1,0	1,1
3.01-under 1 måned	0,6	0,6	0,6	0,8	0,9	1,0
1.01-2 måneder	1,1	1,2	1,3	1,2	1,3	1,6
2.01-3 måneder	0,7	0,6	0,7	0,8	0,7	0,9
3.01-4 måneder	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7
4.01-5 måneder	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,6
5.01-6 måneder	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5
6.01-7 måneder	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,8
7.01-8 måneder	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
8.01-9 måneder	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
9.01-10 måneder	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
10.01-11 måneder	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
11.01-12 måneder	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2
Alle	100	100	100	100	100	100
Antal beskæftigede i stikprøve	17.842	17.877	17.910	17.900	17.881	17.845
	<i>Antal dage:</i>					
Gennemsnitlig varighed	6,3	6,5	7,1	7,0	7,6	8,8
Standardafvigelse	30,96	31,73	33,47	33,01	34,66	37,15
99 pct.s fraktil	187	193	198	195	198	206
95 pct.s fraktil	22	22	29	28	31	48
75 pct.s fraktil	0	0	0	0	0	0

Anm.: Samtlige personer er medtaget i beregningerne, det vil sige også personer, der ikke modtog ydelser (varighed på 0 dage).

Der er nogen variation over den betragtede periode fra 1995 til 2000. Fordeling i varigheden af sygedagpenge er ret stabil i de første 5 år fra 1995-1999, medens 2000 adskiller sig noget. Andelen uden sygedagpenge falder således fra 67-69 pct. til 61 pct. i 2000. Til gengæld stiger andelen med en uges varighed fra 11-12 pct. i 1995-1999 til 15 pct. i 2000. Samlet betyder det en stigning i den gennemsnitlige varighed af sygedagpenge fra under 50 dage i 1995-1999 til 52 dage i 2000. Generelt er der også tale om stigende sygdomsvarighed over den betragtede periode.

Arbejdsskadede er ca. dobbelt så lang tid på sygedagpenge i løbet af 1 år sammenlignet med alle beskæftigede, jf. tabel 3.2. Forskellen skyldes, at væsentligt færre arbejdsskadede (20 procentpoint) ikke har sygedagpengeperioder overhovedet, samt at de har en oversandsynlighed for alle andre sygedagpengeperioder, undtagen 6-7 måneders sygedagpenge.

Som nævnt er tallene i tabel 3.1 påvirket af forhold, der ikke har baggrund i sygdom. Det fremgår af bilagstabel B.3.1, at det primært er kvinder, som er på sygedagpenge med andre årsager end sygdom. Noget af biasen betinget i disse forhold kan derfor formentlig elimineres ved alene at betragte skadelidte mænds modtagelse af sygedagpenge, se tabel 3.3.

Mænd med arbejdsskade er karakteriseret ved, at lidt færre af dem sammenlignet med gennemsnittet har været uden sygedagpenge i året inden skaden. Relativt flere af de skadelidte mænd har dog korte varigheder (op til 1 måned), og generelt er der færre med længere varighed (over 1 måned). Den anderledes fordeling af mænds varighed på sygedagpenge betyder, at det gennemsnitlige antal dage på sygedagpenge er mellem 1,2 (1998) og 2 dage (2000) mindre end for gennemsnittet for mænd og kvinder under ét i tabel 3.1.

Tabel 3.3.**Andel af mænd, der modtager sygedagpenge indtil 1 år før skadesdato. Procent.**

	Skadeår					
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen sygedagpenge	67,6	68,1	66,3	65,4	64,8	61,3
0.01-1 uge	12,5	11,7	12,7	13,5	13,6	15,5
1.01-2 uger	5,7	5,6	5,9	5,9	6,3	6,5
2.01-3 uger	2,7	2,8	2,7	2,9	3,2	3,0
3.01 uger-1 måned	2,2	2,3	2,1	2,3	2,6	2,7
1.01-2 måneder	3,4	3,6	3,6	3,6	3,6	4,3
2.01-3 måneder	1,8	1,6	2,1	1,8	1,7	2,0
3.01-4 måneder	1,0	1,0	1,1	1,2	0,9	1,0
4.01-5 måneder	0,8	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7
5.01-6 måneder	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6
6.01-7 måneder	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4
7.01-8 måneder	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,5
8.01-9 måneder	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
9.01-10 måneder	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
10.01-11 måneder	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
11.01-12 måneder	0,4	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7
Alle	100	100	100	100	100	100
Antal skadelidte	24.288	23.207	22.132	19.188	18.974	18.539
	<i>Antal dage:</i>					
Gennemsnitlig varighed	12,8	13,5	14,3	14,2	13,6	15,5
Standardafvigelse	42,68	45,58	46,67	46,79	45,43	48,92
99 pct.s fraktil	251	274	281	287	275	294
95 pct.s fraktil	75	75	83	83	76	86
75 pct.s fraktil	3	3	4	4	5	6

Anm.: Samtlige personer er medtaget i beregningerne, det vil sige også personer, der ikke modtog ydelser (varighed på 0 dage).

3.3. Varigheden af førtidspension

18-65-årige, hvis generelle erhvervsevne er væsentligt nedsat af fysiske, psykiske eller sociale årsager, kan tilkendes førtidspension efter en individuel vurdering. Der er i praksis tale om en varig ydelse. Ydelsen kan i særlige tilfælde bortfalde eller nedsættes, hvis fx erhvervsevnen forbedres, eller hvis indtægten ved erhvervsarbejde overstiger det dobbelte af pensionens grundbeløb. Førtidspensionister kan således sideløbende med modtagelse af førtidspension udføre arbejde og dermed udsættes for en arbejdsskade. Selv uden erhvervsarbejde kan der naturligvis også forekomme ”skade” som førtidspensionist, nemlig i tilfældet med erhvervssygdomme, der nogen gange først afsløres lang tid efter påvirkningen/skaden fra/på en arbejdsplads.

I det følgende omfatter varighed af førtidspension de tilfælde, hvor personen i kalenderåret for skaden var registreret som havende førtidspension som sidste varige ydelse fra det offentlige. På den måde sikres, at registeret har fat i egentlige varigheder for førtidspension.

Det er kun en meget lille andel, omkring 2 pct. af de skadelidte, der modtager førtidspension i løbet af året forud for arbejdsskaden. Blandt de 18-66-årige modtog 266.000 førtidspension i 2000, svarende til en andel på 7,6 pct. Andelen med førtidspension udviser ikke nogen større variation over den betragtede periode. Blandt modtagerne af førtidspension modtager de fleste ydelsen i mindst 11 måneder i året forud for skaden. Yderligere gælder det for den sidste gruppe, at de fleste modtager ydelsen i hele året, idet 99 pct.s fraktilen er 360 dage, som her repræsenterer 1 års varighed. Den gennemsnitlige varighed af førtidspension er mellem 5½ og 6½ dage i løbet af året.

På trods af lavere gennemsnitlig varighed af førtidspension sammenlignet med sygedagpenge, så er der ca. lige så stor standardafvigelse. Den større variation i skadelidtes varighed med hensyn til førtidspension skyldes, at der er en større polarisering, idet rigtig mange ikke modtager førtidspension overhovedet, og blandt dem, der modtager, er der en stor andel, som modtager pensionen hele året.

Tabel 3.4.**Andel, der modtager førtidspension indtil 1 år før skadesdato. Procent.**

	Skadeår					
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen førtidspension	97,7	97,7	97,8	98,0	98,0	98,2
0.01-2 måneder	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
2.01-4 måneder	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
4.01-6 måneder	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
6.01-8 måneder	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
8.01-11 måneder	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
11.01-12 måneder	1,4	1,6	1,5	1,3	1,4	1,2
Alle	100	100	100	100	100	100
Antal skadelidte	39.532	38.504	37.083	33.434	33.070	32.970
	<i>Antal dage:</i>					
Gennemsnitlig varighed	6,4	6,7	6,4	5,7	6,0	5,4
Standardafvigelse	45,30	47,12	45,52	43,23	44,71	42,25
99 pct.s fraktil	360	360	360	360	360	360
95 pct.s fraktil	0	0	0	0	0	0
75 pct.s fraktil	0	0	0	0	0	0

Anm.: Samtlige personer er medtaget i beregningerne, det vil sige også personer, der ikke modtog ydelser (varighed på 0 dage).

Sammenlignet med de beskæftigede i øvrigt så har arbejdsskadede længere varighed med hensyn til førtidspension. Men medens varigheden for arbejdsskadede er aftagende, har den været stigende for de beskæftigede, hvilket betyder, at forskellen mellem de arbejdsskadede og de beskæftigede er væsentligt indsnævret: 5,4 dages førtidspension i løbet af 1 år for personer med arbejdsskade i 2000 og 4,7 dages førtidspension i løbet af 1 år for beskæftigede personer ultimo november 2000.

Tabel 3.5.**Beskæftigedes modtagelse af førtidspension indtil 1 år før ultimo november. Procent.**

	Stikprøveår					
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen førtidspension	99,2	99,1	98,9	98,8	98,7	98,5
0.01-2 måneder	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
2.01-4 måneder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.01-6 måneder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6.01-8 måneder	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
8.01-11 måneder	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
11.01-12 måneder	0,7	0,8	0,8	1,0	1,1	1,2
Alle	100	100	100	100	100	100
Antal beskæftigede i stikprøve	17.842	17.877	17.910	17.900	17.881	17.845
	<i>Antal dage:</i>					
Gennemsnitlig varighed	2,8	3,0	3,5	4,1	4,4	4,7
Standardafvigelse	31,10	32,34	34,70	37,79	39,25	40,05
99 pct.s fraktil	0	0	123	360	360	360
95 pct.s fraktil	0	0	0	0	0	0
75 pct.s fraktil	0	0	0	0	0	0

Anm.: Samtlige personer er medtaget i beregningerne, det vil sige også personer, der ikke modtog ydelser (varighed på 0 dage).

3.4. Varigheden af andre ydelser end sygedagpenge og førtidspension

I dette afsnit ses der under et på varigheden af andre ydelser end sygedagpenge og førtidspension. Andre ydelser omfatter primært arbejdsløshedsdagpenge og i mindre omfang AF-aktivering, AF-beskæftigelse, AF-forsøg, AF-uddannelse, aktivering, kontanthjælp og orlovsydelser. De to sidstnævnte ydelser adskiller sig fra de andre ved, at ledighed ikke direkte behøver at være årsag til modtagelsen. I undersøgelsen skelnes der ikke mellem de forskellige ydelser, så disse repræsenteres i en samlet varighed.

Tabel 3.6.**Andel, der modtager andre offentlige ydelser indtil 1 år før skadesdato. Procent.**

	Skadeår					
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen andre ydelser	73,9	73,6	75,0	75,5	76,2	78,3
0.01-1 uge	2,2	2,3	2,3	2,2	2,3	1,9
1.01-2 uger	1,3	1,6	1,3	1,9	1,8	1,4
2.01-3 uger	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,1
3.01-under 1 måned	2,0	1,9	1,8	1,8	1,7	1,7
1.01-2 måneder	3,7	3,6	3,4	3,4	3,4	3,1
2.01-3 måneder	3,1	3,0	2,9	2,6	2,8	2,6
3.01-4 måneder	2,4	2,4	2,4	2,1	2,1	2,0
4.01-5 måneder	2,1	2,0	1,8	1,8	1,7	1,5
5.01-6 måneder	1,6	1,5	1,6	1,5	1,4	1,4
6.01-7 måneder	1,5	1,5	1,3	1,2	1,1	1,1
7.01-8 måneder	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9
8.01-9 måneder	1,0	1,0	1,0	1,0	0,7	0,8
9.01-10 måneder	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7	0,6
10.01-11 måneder	1,0	0,9	1,0	0,8	0,7	0,6
11.01-12 måneder	1,2	1,6	1,4	1,4	1,3	1,1
Alle	100	100	100	100	100	100
Antal skadelidte	39.532	38.504	37.083	33.434	33.070	32.970
	<i>Antal dage:</i>					
Gennemsnitlig varighed	30,8	31,7	29,8	28,4	26,4	24,4
Standardafvigelse	73,4	75,6	73,6	72,1	69,1	66,6
99 pct.s fraktil	334	347	345	346	347	339
95 pct.s fraktil	216	224	216	210	195	181
75 pct.s fraktil	4	5	0	0	0	0

Anm.: Samtlige personer er medtaget i beregningerne, det vil sige også personer, der ikke modtog ydelser (varighed på 0 dage).

Andre ydelser omfatter arbejdsløshedsdagpenge, AF-aktivering, AF-beskæftigelse, AF-forsøg, AF-uddannelse, aktivering, kontanthjælp og orlovsydelser.

Omkring $\frac{3}{4}$ af de skadelidte modtager ikke andre ydelser. Blandt de resterende, der modtager anden ydelse, er der større spredning i varighederne sammenlignet med sygdom og førtidspension, fordi relativt flere har en af de mulige forskellige varigheder, dvs. relativt flere med fx 1-2 ugers eller 10-11 måneders varighed. Tyngden af modtagerne er dog stadig inden for 1 måneds varighed. Der er dog også en del med mellem 1 og 4 måneders varighed. Derfor er den gennemsnitlige varighed af andre ydelser også længere end for sygedagpengenes vedkommende, selv om sidstnævnte har flere modtagere med positiv varighed.

I modsætning til sygdom og førtidspension, så udviser varigheden af andre ydelser en faldende tendens, idet den gennemsnitlige varighed reduceres fra godt 1 måned i 1995-1996 til $3\frac{1}{2}$ uger i 2000. Årsagen til dette er givetvis konjunkturudviklingen over perioden, som bar præg af systematisk faldende ledighed. Og da andre ydelser hovedsageligt består af ledighedsbegrundede ydelser, så er der færre, også færre skadelidte, som modtager offentlige ydelser på grund af ledighed. Sammenlignet med de andre ydelser skal det også bemærkes, at skadelidte med de højeste ydelsesvarigheder (95 pct.s fraktil) har væsentligt højere varighed.

Beskæftigede i 1995 modtog andre sociale ydelser i 2 færre dage end arbejdsskadede i 1995, jf. tabel 3.7. Forskellen mellem de to grupper er væsentligt forøget over den betragtede periode, så beskæftigede i 2000 modtog andre ydelser i 19,1 dage i løbet af 1 år, medens de arbejdsskadede i 2000 havde en varighed på 24,4 dage indtil 1 år før skaden.

Tabel 3.7.**Beskæftigedes modtagelse af andre ydelser indtil 1 år før ultimo november. Procent.**

	Stikprøveår					
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen andre ydelser	79,3	80,6	82,2	83,0	84,3	84,9
0.01-1 uge	1,8	1,6	1,7	1,9	1,5	1,3
1.01-2 uger	0,5	0,8	0,7	1,1	0,7	0,5
2.01-3 uger	0,6	0,5	0,6	0,5	0,7	0,5
3.01-under 1 måned	1,2	1,0	1,1	0,9	1,1	1,0
1.01-2 måneder	2,4	2,6	2,3	2,3	2,2	2,2
2.01-3 måneder	2,4	2,1	2,2	1,9	1,8	1,8
3.01-4 måneder	2,0	1,8	1,7	1,5	1,4	1,5
4.01-5 måneder	1,6	1,2	1,1	1,2	1,1	1,0
5.01-6 måneder	1,5	1,3	1,0	1,2	1,0	1,0
6.01-7 måneder	1,3	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8
7.01-8 måneder	0,9	0,9	0,8	0,7	0,7	0,8
8.01-9 måneder	0,8	1,0	0,8	0,6	0,6	0,5
9.01-10 måneder	0,9	0,7	0,7	0,4	0,6	0,5
10.01-11 måneder	1,6	0,9	0,9	0,5	0,6	0,7
11.01-12 måneder	1,2	1,9	1,5	1,4	0,9	0,9
Alle	100	100	100	100	100	100
Antal beskæftigede i stikprøve	17.842	17.877	17.910	17.900	17.881	17.845
	<i>Antal dage:</i>					
Gennemsnitlig varighed	28,8	27,0	23,6	20,8	19,1	19,1
Standardafvigelse	75,2	74,5	69,4	64,5	60,7	61,2
99 pct.s fraktil	333	354	344	349	327	330
95 pct.s fraktil	224	223	197	168	156	157
75 pct.s fraktil	0	0	0	0	0	0

Anm.: Samtlige personer er medtaget i beregningerne, det vil sige også personer, der ikke modtog ydelser (varighed på 0 dage).

Andre ydelser omfatter arbejdsløshedsdagpenge, AF-aktivering, AF-beskæftigelse, AF-forsøg, AF-uddannelse, aktivering, kontanthjælp og orlovsydelser.

3.5. Hyppighed og varighed af alle ydelser

De foregående afsnit har særskilt behandlet de forskellige ydelser, som en person kan modtage fra det offentlige. I dette afsnit betragtes ydelserne under ét. Der ses således på hvor mange og hvor længe, en person i året før en skade har modtaget enten sygedagpenge, førtidspension eller en anden offentlig ydelse.

Omkring halvdelen af de skadelidte har modtaget en eller anden form for offentlig transferering i kortere eller længere tidsrum inden for året før en arbejdsskade, jf. tabel 3.8. I 1995-1999 har andelen med mindst en ydelse været på 46 pct., og derefter er andelen steget til 50 pct. i 2000.

Der er nogen variation i, hvor lang tid de skadelidte oppebærer en ydelse. Der er således flere med forskellige mulige varigheder. Det er ikke overraskende, fordi alle mulige indkomsterstatende ydelser er medtaget, så sandsynligheden for at modtage mindst en ydelse er højere. Af samme årsag er 75 pct.s fraktilen i de forskellige år højere sammenlignet med tabellerne, hvor de ”enkelte” ydelser optræder enkeltvis. En ikke ubetydelig andel af de skadelidte har varigheder mellem 11 og 12 måneder (4-5 pct.). Den gennemsnitlige varighed er 52-53 dage i 1995-1997 og falder derefter til 49, 48 og 47 dage i de efterfølgende 3 skadeår.

Den hyppigst forekommende ydelsessammensætning for de skadelidte er kun sygedagpenge, kun andre ydelser samt sygedagpenge og andre ydelser, jf. den nederste del af tabel 3.8. De sjældne tilfælde omfatter de sammensætninger, hvori førtidspension indgår i kombination med en anden ydelse, idet disse forekommer i højest ½ pct. af tilfældene i et givet skadeår.

I de foregående afsnit fremgår det klart, at arbejdsskadede oppebærer de forskellige sociale ydelser i længere tid end beskæftigede personer generelt. Det gælder derfor også alle ydelser under ét, jf. tabel 3.9. Den gennemsnitlige varighed for de beskæftigede svinger således mellem 31 og 38 dage pr. år, hvilket er 14-18 dage færre end for de arbejdsskadedes vedkommende. Den væsentligt lavere varighed kan bl.a. tilskrives den meget store andel (71-73 pct.) af de beskæftigede, som overhovedet ikke har modtaget offentlige ydelser.

Tabel 3.8.

Andel, der modtager mindst en offentlig ydelse indtil 1 år før skadesdato. Procent.

	Skadeår					
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen ydelser	53,6	53,5	53,8	54,2	54,1	49,8
0.01-1 uge	8,0	7,7	8,4	8,8	9,1	11,5
1.01-2 uger	3,9	4,1	4,1	4,3	4,6	4,9
2.01-3 uger	2,3	2,5	2,4	2,5	2,6	2,9
3.01-under 1 måned	2,8	2,8	2,5	2,8	2,8	3,3
1.01-2 måneder	5,6	5,5	5,5	5,4	5,6	6,2
2.01-3 måneder	4,1	3,9	3,9	3,7	3,6	4,0
3.01-4 måneder	3,0	3,0	2,9	2,8	2,8	2,7
4.01-5 måneder	2,8	2,5	2,3	2,3	2,2	2,2
5.01-6 måneder	2,2	2,0	2,1	1,9	1,9	2,0
6.01-7 måneder	2,0	2,0	1,8	1,7	1,6	1,6
7.01-8 måneder	1,6	1,6	1,5	1,3	1,4	1,5
8.01-9 måneder	1,5	1,4	1,4	1,4	1,2	1,2
9.01-10 måneder	1,3	1,3	1,3	1,2	1,1	1,1
10.01-11 måneder	1,5	1,4	1,5	1,4	1,2	1,2
11.01-12 måneder	3,9	4,8	4,6	4,4	4,2	3,8
I alt	100	100	100	100	100	100
Antal skadelidte	39.532	38.504	37.083	33.434	33.070	32.970
	<i>Antal dage:</i>					
Gennemsnitlig varighed	51,6	53,4	52,0	49,4	47,5	47,3
Standardafvigelse	95,9	99,4	98,4	96,3	94,3	92,5
99 pct.s fraktil	360	360	360	360	360	360
95 pct.s fraktil	309	329	324	319	311	301
75 pct.s fraktil	54	54	50	43	38	40
<i>Ydelsessammensætning:</i>	<i>Procent:</i>					
Ingen ydelser	53,6	53,5	53,8	54,2	54,1	49,8
Kun sygedagpenge	18,1	17,9	19,0	19,5	20,2	26,7
Kun førtidspension	1,7	1,8	1,7	1,5	1,6	1,5
Kun andre ydelser	12,9	13,3	12,1	11,6	11,1	9,7
Sygedagpenge og førtidspension	0,5	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3
Sygedagpenge og andre ydelser	13,1	13,0	12,8	12,8	12,6	11,9
Førtidspension og andre ydelser	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Sygedagpenge, førtidspension og andre ydelser	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
I alt	100	100	100	100	100	100

Anm.: Samtlige personer er medtaget i beregningerne, det vil sige også personer, der ikke modtog ydelser (varighed på 0 dage).

Tabel 3.9.

Andel beskæftigede, der modtager mindst en offentlig ydelse indtil 1 år før ultimo november. Procent.

	Stikprøveår					
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen ydelser	71,1	71,7	72,4	72,7	73,4	72,2
0.01-1 uge	4,0	4,1	4,3	4,9	4,5	4,6
1.01-2 uger	2,2	2,6	2,5	2,7	2,6	2,7
2.01-3 uger	1,0	1,1	1,2	1,1	1,3	1,3
3.01-under 1 måned	1,5	1,3	1,4	1,4	1,6	1,6
1.01-2 måneder	3,0	3,1	3,0	2,9	3,0	3,2
2.01-3 måneder	2,6	2,3	2,3	2,2	2,0	2,1
3.01-4 måneder	2,2	2,1	1,9	1,7	1,6	1,9
4.01-5 måneder	1,7	1,5	1,4	1,4	1,3	1,3
5.01-6 måneder	1,5	1,4	1,2	1,3	1,1	1,2
6.01-7 måneder	1,6	1,3	1,2	1,2	1,3	1,3
7.01-8 måneder	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0	1,1
8.01-9 måneder	1,0	1,2	1,0	1,0	0,8	0,8
9.01-10 måneder	1,1	0,9	0,9	0,7	0,8	0,8
10.01-11 måneder	1,9	1,1	1,2	0,8	1,0	1,1
11.01-12 måneder	2,6	3,3	3,0	3,0	2,6	2,8
I alt	100	100	100	100	100	100
Antal beskæftigede i stikprøve	17.842	17.877	17.910	17.900	17.881	17.845
	<i>Antal dage:</i>					
Gennemsnitlig varighed	37,9	36,5	34,2	31,9	31,1	32,5
Standardafvigelse	87,6	87,1	84,5	81,9	80,8	82,4
99 pct.s fraktil	360	360	360	360	360	360
95 pct.s fraktil	287	278	272	255	252	256
75 pct.s fraktil	7	6	4	3	2	3
	<i>Procent:</i>					
Ingen ydelser	71,1	71,7	72,4	72,7	73,4	72,2
Kun sygedagpenge	7,5	8,0	8,7	9,0	9,6	11,2
Kun førtidspension	0,7	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3
Kun andre ydelser	15,5	14,3	12,9	12,0	10,7	10,1
Sygedagpenge og førtidspension	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Sygedagpenge og andre ydelser	5,1	5,1	4,9	5,0	5,0	5,0
Førtidspension og andre ydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sygedagpenge, førtidspension og andre ydelser	0,0	,	0,0	,	,	0,0
I alt	100	100	100	100	100	100

Anm.: Samtlige personer er medtaget i beregningerne, det vil sige også personer, der ikke modtog ydelser (varighed på 0 dage).

Bilag

Bilag 2.1.

Antal delsager pr. arbejdsskade kan være en indikator for sværhedsgraden af indtrufne arbejdsskader. Tabel B.2.1 angiver antal delsager pr. arbejdsskade. Antal delsager pr. arbejdsskade synes således ganske stabil i perioden.

Tabel B.2.1.

Antal delsager pr. arbejdsskade i gennemsnit blandt anmeldte arbejdsskader indtruffet i perioden 1995-2000. Procent.

Antal delsager	1995	1996	1997	1998	1999	2000	1995-2000
En delsag	97,0	95,6	94,9	95,3	95,8	96,2	95,8
To delsager	2,7	4,1	4,8	4,4	3,9	3,5	3,9
Tre eller flere delsager	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Arbejdsskader i alt	39.490	38.496	37.081	33.430	33.066	32.969	214.532

Tabel B.2.2 angiver fordelingen af arbejdsskader med hensyn til ulykker, erhvervssygdomme og pludselige løfteskader. Mere præcist er det hver delsag, som klassificeres på denne måde, hvilket bevirker, at arbejdsskaders klassificering i de tre hovedkategorier bliver flerdimensionel, når skaden består af flere delsager, idet man ikke kan afgøre, hvilken blandt flere skader og diagnoser, som er den væsentligste.

Der er en ret stabil sammensætning af anmeldte arbejdsulykker i perioden. På nær året 1995 har der også været en ret stabil sammensætning af klassificerede arbejdsskader, som bestod af to delsager og tre eller flere delsager.

I tabel B.2.3 angives det gennemsnitlige antal ulykker, erhvervssygdomme og løfteskader pr. arbejdsskade. Tabellen er en sammenfatning af tabel B.2.2. Også i denne tabel ses et fald i det gennemsnitlige antal ulykker pr. arbejdsskade, dog samtidig med stigningen i omfanget af pludselige arbejdsskader. Omfanget af erhvervssygdomme fremtræder i denne fremstilling stabilt i perioden.

Tabel B.2.2.

Fordelingen af arbejdsskader på ulykker, erhvervssygdomme og pludselige løfteskader blandt anmeldte arbejdsskader indtruffet i perioden 1995-2000. Særsomt for antal delsager pr. arbejdsskade. Procent.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
<i><u>En delsag:</u></i>						
Ulykke	65,3	62,6	60,6	59,3	59,9	58,6
Erhvervssygdom	34,6	35,9	37,6	37,9	36,2	37,6
Pludselig løfteskade	0	1,5	1,8	2,8	3,9	3,8
I alt	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Beregningsgrundlag	38.295	36.782	35.174	31.845	31.675	31.723
<i><u>To delsager:</u></i>						
Ulykke	6,3	39,3	46,3	42,7	46,3	41,3
Erhvervssygdom	193,1	125,6	110,1	117,0	111,3	121,1
Pludselig løfteskade	0,6	35,1	43,6	40,3	42,4	37,7
I alt	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,1
Beregningsgrundlag	1.061	1.573	1.769	1.455	1.299	1.163
<i><u>Tre eller flere delsager:</u></i>						
Ulykke	0,7	5,0	0,7	3,8	4,3	7,2
Erhvervssygdom	311,9	309,2	305,8	304,6	302,2	301,2
Pludselig løfteskade	0	2,1	1,45	3,1	3,3	4,8
I alt	312,6	316,3	307,95	311,5	309,8	313,2
Beregningsgrundlag	134	141	138	130	92	83

Tabel B.2.3.

Det gennemsnitlige antal ulykker, erhvervssygdomme og pludselige løfteskader pr. anmeldte arbejdsskade indtruffet i perioden 1995-2000.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ulykke	0,64	0,61	0,60	0,58	0,59	0,58
Erhvervssygdom	0,40	0,41	0,42	0,42	0,40	0,41
Pludselig løfteskade	0,00	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05
I alt	1,04	1,05	1,06	1,04	1,03	1,04
Beregningsgrundlag	39.490	38.496	37.081	33.430	33.066	32.969

Bilag 2.2.

Tabel B.2.4.

Arbejdsskader opdelt efter den seneste afgørelse om mén og niveauet herfor for samtlige anmeldte arbejdsskader sket i perioden 1995-2000. Antal.

Méngrad i procent	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen afgørelse med méngrad	34.821	31.226	29.566	26.036	25.677	27.196
5	1.788	3.094	3.240	3.213	3.188	2.590
6-10	1.543	2.393	2.410	2.440	2.544	1.937
11-20	1.062	1.449	1.473	1.410	1.358	1.006
21-49	222	269	283	232	196	141
50-120	54	65	109	99	103	99
I alt	39.490	38.496	37.081	33.430	33.066	32.969

Tabel B.2.5.

Arbejdsskader opdelt efter den seneste afgørelse om erhvervsevnetab og niveauet herfor blandt samtlige anmeldte arbejdsskader sket i perioden 1995-2000. Antal.

Erhvervsevnetab i procent	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ingen afgørelse med erhvervsevnetab	34.819	32.135	30.701	27.463	27.389	28.869
0	2.794	4.618	4.696	4.486	4.545	3.227
15	367	275	218	175	145	55
16-25	596	603	573	630	473	179
25-35	209	179	223	161	123	66
36-50	319	301	240	174	144	64
51-65	330	339	364	275	185	69
Over 65	56	46	66	66	62	40
I alt	39.490	38.496	37.081	33.430	33.066	32.969

Bilag 2.3.

Definitioner af varighedsbegreberne og udregning heraf:

1. Tidspunkt:

- I: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden, som evt. er en afvisning (afgdate-datering).

Definition:

Maximum af (afgdate_i) – minimum af (anmdat_i)

- II: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden, som evt. er en afvisning (afgdate-datering).

Definition:

Maximum af (afgdate_i) – skadedat

2. Tidspunkt:

- III: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden (afgdate-datering) eller indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad (afgdat-datering), som ikke er en anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelse, hvis en sådan foreligger.

Definition:

Maximum af (afgdate_i, datordinær_eetpct_i, datordinær_méngrad_i) – minimum af (anmdat_i)

- IV: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden (afgdate-datering) eller indtil (seneste) afgørelse af erhvervsevnetabet eller méngrad (afgdat-datering), som ikke er en anke, revisions- eller genoptagelsesafgørelse, hvis en sådan foreligger.

Definition:

Maximum af (afgdate_i, datordinær_eetpct_i, datordinær_méngrad_i) – skadedat

3. Tidspunkt:

- V: Varighed fra arbejdsskadens (tidligste) anmeldelse indtil styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden (afgdate-datering), seneste afgørelse af erhvervsevnetabet og/eller méngrad eller afgørelse af evt. øvrige ankespørgsmål.

Definition:

Maximum af (afgdat_i, afgdate_i) – minimum af (anmdat_i)

- VI: Varighed fra arbejdsskadedatoen indtil styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskaden, sidste afgørelse af erhvervsevnetabet og/eller méngrad eller afgørelse af evt. øvrige ankespørgsmål.

Definition:

Maximum af (afgdat_i, afgdate_i) – skadedat

Variabel-forklaring:

Skadedat	Datoen for arbejdsskaden
Anmdat _i	Datoen for anmeldelse af arbejdsskadens sag nr. i (id nr. i)
Afgdate _i	Datoen for styrelsens afvisning af arbejdsskadens sag nr. i eller første vurdering af erhvervsevnetabet, som afgrænses ved sag nr. i
Afgdat _i	(Seneste) dato for afgørelse om erhvervsevnetab og/eller méngrad for arbejdsskadens sag nr. i eller (seneste) dato for afgørelse af en anke, revision eller genoptagelse
Datordinær_eetpct _i	Datoen for styrelsens første afgørelse i sag nr. i om erhvervsevnetabet (afgdat-datering), som ikke er en afgørelse som følge af revision/genoptagelse
Datordinær_méngrad _i	Datoen for styrelsens første afgørelse i sag nr. i om méngrad (afgdat-datering), som ikke er en afgørelse som følge af revision/genoptagelse

Bilag 2.4.

Ved beregningerne af varighederne III-VI vides det ikke, om det er dateringen for arbejdsskadenes første officielle afslutning eller dateringen for en konkret afgørelse, som indgår, når en arbejdsskade har fået kendelsen 'Erstatning'. Hvor hyppigt det er den ene eller den anden slags dateringer, som indgår i beregningerne, fremgår af tabel B.2.6 og B.2.7.

Ved varighedsmålene III og IV er spørgsmålet, om det er den seneste datering af den første officielle afslutning af arbejdsskaden, eller det er den seneste datering af en konkret afgørelse, som også udløser erstatning, uden det er udtryk for en anke, revisions- eller genoptagelsessag. Med den anførte notation er spørgsmålet om:

maksimum af (afgdate_i) er større eller mindre end:

maksimum af (datordinær_eetpct_i, datordinær_méngrad_i), som i tabel B.2.6 forkortes til:

$\max(\text{afgdate}_i) \leq \max(\text{dataordinær}_i)$

For knap 40 pct. af arbejdsulykkerne fra 1995 er der ikke registreret konkrete afgørelser om méngrad eller erhvervsevnetab, som ikke er udtryk for anke, revision eller genoptagelse af arbejdsskadesagen, jf. tabel B.2.6. Det er formentlig noget ganske særligt for dette år, idet der for de efterfølgende år eksisterer egentlige førstegangsafgørelser vedrørende fastsættelse af méngrad og/eller erhvervsevnetab for mindst 94 pct. af arbejdsskaderne, som opnår kendelsen "Erstatning". Mere herom i forbindelse med tabel B.2.7.

I 10-20 pct. af arbejdsskaderne med kendelsen "Erstatning" forekommer der konkrete afgørelser af méngrad eller erhvervsevnetab, som ikke er udtryk for anke, revision eller genoptagelse af arbejdsskadesagen, på et senere tidspunkt end den første officielle afslutning af arbejdsskaden. Der er mindst to forklaringer herpå. For det første kommer der typisk først en afgørelse på méngraden, som udløser compensation. Herefter afsluttes sagen på et senere tidspunkt, uden at der kommer en selvstændig afgørelse på erhvervsevnetabet med tilhørende compensation, men arbejdsskadesagen afsluttes med den første officielle afslutning, som også indeholder, at der ikke er noget tab af erhvervsevne af betydning. Den anden mindre hyppigt forekommende forklaring er, at arbejdsskadesagen er så omfattende, at sagen er opdelt i flere delsager, hvorved den første

officielle afslutning på en langsommere verserende delsg kommer senere end konkrete afgørelser med kompensation på hurtigere verserende delsg.

Det er også interessant, at der ved ca. hver femte arbejdsskade forekommer konkrete afgørelser af méngrad eller erhvervsevnetab på et senere tidspunkt end den første officielle afslutning af arbejdsskaden. Det er uklart, i hvilke situationer denne rækkefølge forekommer, og hvilken mening 'Datoen for sags 1. afslutning' (altså afgdate-dateringen) har i sådanne situationer.¹²

Tabel B.2.6.

Hyppigheden, hvormed dateringer for første officielle afslutning af arbejdsskaden ligger før eller senere end seneste konkrete afgørelse, som udløser kompensation, uden at denne afgørelse er udtryk for anke, revision eller genoptagelse. Opgørelse blandt arbejdsskader, som har fået kendelsen 'Erstatning'. Procent.

$\max(\text{afgdate}_i) \leq \max(\text{dataordinæ}_i)$	1995	1996	1997	1998	1999
$\max(\text{afgdate}_i) > \max(\text{dataordinæ}_i)$	10,6	16,7	17,0	18,5	19,1
$\max(\text{afgdate}_i) = \max(\text{dataordinæ}_i)$	34,6	55,7	59,1	59,4	61,1
$\max(\text{afgdate}_i) < \max(\text{dataordinæ}_i)$	15,5	21,9	22,1	19,5	17,3
dataordinæ _i eksisterer ikke ¹⁾	39,3	5,6	1,6	2,2	1,7
afgdate _i eksisterer ikke ²⁾	0,0	0,2	0,1	0,4	0,8
	8.039	7.727	7.675	7.587	5.894

1) I arbejdsskadesagen eksisterer der ikke nogen dato for konkrete afgørelser hverken vedrørende méngrad eller erhvervsevnetab, uden at det evt. er udtryk for anke, revision eller genoptagelse.

2) I arbejdsskadesagen eksisterer der ikke nogen første officielle afslutning af sagen.

¹² Hvis man laver en tilsvarende tabel som B.2.6 alene for de arbejdsskader, som kun består af en (del)sag, fremkommer en tabel, som stort set er identisk med tabel B.2.6. Forklaringen på denne uventede rækkefølge af dateringerne hidrører derfor ikke fra, at dateringerne stammer fra forskellige delsg.

Ved varighedsmålene V og VI undersøger vi også, hvor hyppigt (den seneste) dato for arbejdsskadens første officielle afslutning (afgdate-datering) forekommer tidligere, samtidig med eller senere end den seneste foreliggende afgørelse i arbejdsskadesagen, hvad enten denne afgørelse er udtryk for anke, revision eller genoptagelse eller ej. I forhold til tabel B.2.6 er der færre arbejdsulykker, hvor den (seneste) første officielle afslutning ligger senere end den seneste forekomende konkrete afgørelse i sagen, jf. tabel B.2.7. Årsagen til rækkefølgen er de samme to forklaringer, som blev givet ovenfor i forbindelse med fænomenets optræden i tabel B.2.6. Når tabel B.2.7 omfatter alle konkrete afgørelser inkl. anke, revision og genoptagelse, er det naturligt, at sådanne afgørelser foreligger senere end styrelsens (seneste) første officielle afslutning af arbejdsskadesagen.

Året 1995 skiller sig også ud ved, at der for 34,4 pct. af arbejdsskaderne ikke foreligger nogen konkrete afgørelser i registeret i oktober 2002. Fænomenet forekommer også for arbejdsulykker, som er indtruffet senere, men slet ikke i noget videre omfang. Hvorfor der ikke foreligger mindst én dateret afgørelse er dog uklart, når arbejdsskaden har fået kendelsen 'Erstatning'.

Tabel B.2.7.

Hyppigheden, hvormed dateringer for første officielle afslutning af arbejdsskaden ligger før eller senere end seneste afgørelse, hvad enten denne afgørelse er udtryk for anke, revision eller genoptagelse eller ej. Opgørelse blandt arbejdsskader, som har fået kendelsen 'Erstatning'. Procent.

$\max(\text{afgdate}_i) \leq \max(\text{afgdat}_i)$	1995	1996	1997	1998	1999
$\max(\text{afgdate}_i) > \max(\text{afgdat}_i)$	4,7	9,3	11,0	15,7	16,6
$\max(\text{afgdate}_i) = \max(\text{afgdat}_i)$	22,9	43,2	46,6	55,5	61,7
$\max(\text{afgdate}_i) < \max(\text{afgdat}_i)$	38,0	42,9	41,0	26,4	13,2
afgdat_i eksisterer ikke ¹⁾	34,4	4,4	1,2	1,6	1,7
afgdate_i eksisterer ikke ²⁾	0,0	0,2	0,1	0,8	6,9
	8.039	7.727	7.675	7.587	5.894

1) I arbejdsskadesagen eksisterer der ikke nogen dato for konkrete afgørelser hverken vedrørende méngrad eller erhvervsevnetab eller anke, revision eller genoptagelser af sådanne afgørelser eller andre ankespørgsmål.

2) I arbejdsskadesagen eksisterer der ikke nogen første officielle afslutning af sagen.

Bilag 3.1.

Beregning af varighed

Betegnelsen for de forskellige varigheder i Danmarks Statistiks sammenhængende socialstatistik er:

VARMMS	Månedsfordelt varighed syge-/barselsdagpenge
VARMMV	Månedsfordelt varighed pensioner
VARMMA	Månedsfordelt varighed arbejdsløshedsdagpenge inkl. kontanthjælp sledige
VARMMK	Månedsfordelt varighed kontanthjælp (underhold + revalidering)
VARMMAK	Månedsfordelt varighed aktivering
VARMMO	Månedsfordelt varighed orlov
VARMMAF	Månedsfordelt varighed AF-aktivering. Brutto
VARMMAFB	Månedsfordelt varighed AF-beskæftigelse
VARMMAFU	Månedsfordelt varighed AF-uddannelse
VARMMAFF	Månedsfordelt varighed AF-forsøg

Foruden disse varigheder benyttes for pensionernes vedkommende:

SLARTV	Slutydelse på pensioner
--------	-------------------------

For hver enkelt måned beregnes varigheden af de forskellige ydelser, kaldet var_<i>, hvor prefix <i> er typen af offentlig ydelse: sygedagpenge = var_syge, førtidspension = var_fort og anden ydelse = var_ande (fx arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, ...).

Eventuel varighed af pension (var_fort) sættes lig 0, hvis ikke SLARTV er enten 2 (højeste førtidspension), 3 (mellemste førtidspension), 4 (forhøjet almindelig førtidspension) eller 5 (almindelig førtidspension).

Der gælder for alle ydelser, at $0 = \text{var_} <i> = 30$, det vil sige, at ingen varighedstype kan overstige 30 dage, hvilket er det maksimale antal dage i registeret, en person kan modtage ydelser, uanset kalendermåned.

For varighed af sygedagpenge gælder det yderligere, at hvis varigheden af førtidspension og sygedagpenge overstiger 30 dage, så trunke- res varigheden af sygedagpengene, dvs. $\text{var_syge (ikke-trunkeret)} + \text{var_fort} > 30 \Rightarrow \text{var_syge} = 30 - \text{var_fort}$.

Tilsvarende gælder for andre ydelser, at hvis summen af varigheden af sygedagpenge, førtidspension og andre ydelser overstiger 30, så trunke- res varigheden af andre ydelser, dvs.

$\text{var_syg} + \text{var_fort} + \text{var_ande (ikke-trunkeret)} > 30 \Rightarrow \text{var_ande} = 30 - \text{var_syge} - \text{var_fort}$.

Arbejdsskaden kan ske når som helst inden for en kalendermåned, medens varighederne i Danmarks Statistiks registre kun findes for hele kalendermånedene under ét. Derfor medtages kun andelen p af den varighed, der forekommer i skadesmånedene:

$$p = \text{minimum (skadag/30,1)}$$

hvor skadag er den dag, som skaden er sket i en kalendermåned. Det vil sige, hvis arbejdsskaden indtraf på den 30. eller 31. dag i kalendermånedene, så medtages hele månedens varighed. Det er nødvendigt at begrænse andelen til 1, fordi skadag er beregnet ud fra Arbejdsskadestyrelsens register, som angiver den faktiske dag, som godt kan overstige 30.

Da kun andelen p medtages af den aktuelle måned, så kan varigheden aldrig nå op på 360 dage (1 år). Derfor medtages også en andel $1-p$ af den varighed, der forekommer i kalendermånedene, som ligger 12 måneder før arbejdsskadetidspunktet.

Sygedagpenge i 2001

Tabel B.3.1.

Antal sager og udbetalte beløb ved sygdom og fødsel, 2001. Procent.

	Antal sager			Beløb		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
Lønmodtagere	20,6	26,5	23,5	61,5	37,9	45,8
Barsel	11,2	11,9	11,5	9,7	43,1	32,0
Graviditet	0,0	9,8	4,8	0,0	10,2	6,8
Forsikret arbejdsgivere	39,0	19,5	29,4	11,5	2,5	5,5
Selvstændige efter 3 uger	3,1	1,3	2,2	6,4	1,3	3,0
Selvstændige før 3 uger	8,0	4,3	6,2	3,7	0,8	1,8
Manglende beskæftigelseskrav	8,1	12,0	10,0	2,6	1,3	1,8
Ledig	2,9	5,7	4,3	1,8	1,3	1,5
Fleksjob	2,2	3,4	2,8	1,5	0,9	1,1
P28	5,0	5,4	5,2	1,2	0,5	0,7
Pasning af syge børn	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Arbejdsskader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Manglende forpligtigelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	100	100	100	100	100	100
Beregningsgrundlag (sager/mio. kr.)	494.639	479.971	974.610	3.333	6.663	9.996

Kilde: Statistikbanken, Danmarks Statistik.

Litteratur

ASK (2001)

Statistikhæfte for Arbejdsskadestyrelsen 2000. København: Arbejdsskadestyrelsen.

ASK (2002)

Arbejdsskadestyrelsens årsrapport for 2002. København: Arbejdsskadestyrelsen.

ASK (2003)

Arbejdsskade statistik 2002. København: Arbejdsskadestyrelsen.